

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherczeg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, október 14.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlelk: A vasutasok és a koalíció.
Az új táblacelnök beiktatása.
A csanádi egyházmegye.
Arad a Rákóczi-Memoriálieken.
A románok egyházi kongresszusa.
Szemere és más primadonnák. Irta: Faragó J.
Bánffy Dezső kontra Gajári.
A máterem titka.
A Rubica-botrány vége.
Arad — Temesvár ellen.
Aktuális emberek.
Márki Sándor dr. jubileuma.
A szorakozott totalizátor.
A távgyaloglő gróf.
Szerecséltenség az aradi állomáson.
Nyomdászok sztrájkja Aradon.
A Népszínház mecenása.
Zalay Margit novellája.
Az esküt szerleg.
Szelle József Japánban.
Csarnok: Egy hadnagy esete.
Irta: Vécseiné-Jankeovits Lujza.

A vasutasok és a koalíció.

Arad, október 13.

A vasutas szövetség aradi kerületének mai gyűlésén ismét tárgyalás alá került az új illetmény és szolgálati pragmatika tervezete s ennek kapcsán mindazon kérdések szóba jöttek, melyek a vasutasok érdekkörébe tartoznak. A megélhetés nagy és mindinkább súlyosodó problémája már régen ott kísértett a vasuti alkalmazottak tűzhelye körül, és nem volt előzhető semmiféle rendelettel, sem pedig próba-moz-

gósítással, mely fegyvert nyomott a vasutas kezébe s így állította szolgálatba. Az éhség ideig-óráig elhallgathatja a fegyveres beavatkozástól, de nem lakik jól tőle, s mentől később, annál hathatósabban követeli a megélhetés feltételeit.

Különös eset a vasutasoké a mai bérmozgalmas világban, midőn azok, kik az ijesztő mérvben fokozódó drágaságnak fő okozóját, a forgalmat szolgálják, a végeredményben maguknak nehezítik az életet, s mentől buzgóbban s gyümölcsözőbben dolgoznak, annál válságosabbá teszi életüket azon intézmény, melynek érdekében fáradszom.

A két év előtt lezajlott mozgalom föltárta az egész kérdés sötét háttérét, a munkával való tulterhelést, a silány díjazást és az önkény uralmát. Egészben véve ezek ellen kívánnak az alkalmazottak a rendelkezésükre álló eszközökkel védekezni, s a nagy közönség, mely a megengedett határok között folytatott — jogos önvédelmet mindig a legnagyobb rokonszenvvel kíséri, bizonyynyal most sem fog azzal a vasutasoktól elfordulni.

A mozgalom különben, melynek a mai gyűlés is egyik látható jele volt, sohasem szüntetelt a nagy sztrájk elnyomása után sem és csak természetes, hogy most, a koalíció kormányrajutásával jelentkezik. Parlamentáris kormányformával bíró államszervezetben, ha gyökeres csere áll be a hatalom kezelésében, sok olyan érdek követel kielégítést, mely az előbbi re-

zsimben politikai, vagy egyéb okok miatt a háttérben maradt. A vasutasok ügye nem is annyira érdek, mint inkább sérelem volt, aminek nyomasztó voltát senki sem hirdette hangosabban, mint azok a férfiak, akik most kormányon vannak.

A vasutasok ügye a korteseszközök kiapadhatatlan bányája volt a koalíció kezében akkoron, amikor eparlamentari csoport még nem tartott szemelőtt más célt, csupán azt, hogy megnyerjen a maga politikájának mindenkit, aki képviselőválasztások idején szavazni szokott. Akkorszent ügy volt a vasutasok ügye; akkor szívet és lelketrázó volt az a méltánytalanság, melylyel az állam e derék tisztviselő se reggel szemben elkövet; akkor gonoszlelkű munkauzsorás volt a kormány, mely hogy azóta megbukott, abban bizonyára jelentékeny részük volt a vasutasoknak és a velük rokonszenvező nagy állami tisztviselői karnak.

Akkor az ígéretek korszaka virágzott, akkor szívárványt festettek a menyboltozatra negyvenezer szavazó polgár reményeiből.

Ezen ígéletének a beváltását várja most a tisztviselői kar azon része, mely a vasutak körül végezi fáradságos munkáját. Allah éltesse az élet legvégső határáig a koalíciós kormányt és növeszsze hosszúra a szakállát meg a körmeit, hogy beválthassa az ígéletét, melyet egyebek között a vasutasoknak helyzetük gyökeres javítása iránt tett: óhajtjuk ezt, már

A hétről.

Pausálés-dal.

Refrén került a heti dalhoz,
Született egy zajos napon,
És mint a gombhoz a kabátot,
A tárgyam is ahhoz szabom.
A refrén csengő, bár prózist
Nem rejteget egyáltalán,
De többet ér a költészetnél
Az átalány, az átalány.

Az ifjú század régi bűne,
Az új kor nyavalyája ez;
S a hol az átalány virágozik,
A tiszta erkölcs odavesz;
Miért kapják, s mi végre adják
A pausálékat, — nem talány,
S hogy minő vétkeket takargat;
Az átalány, az átalány.

Szemere Miklós abbahagyta
A sportot és a bakkarát,
És a pesti ujságok ellen
Ágyut süt el, de mekkorát!
Megérzi ezt a B. H., P. H.,
Egy másik belévévész talán;

S az ágyunak shrapnel-golyója:
Az átalány, az átalány.

Nem bo-dog ez a hon, szavalja
S erőt vesz rajt' a régi pöz,
Mert nem tanul meg célba löni
S a sajtónak sokat adoz?
Adoz' a bank, a gyár, a vízmű
A színésznő, a rózsatalány,
Az országot a csödbbe rántja:
Az átalány, az átalány.

S e mellett a finom műveltség,
A sajtón, mondja, még se fog.
Rónai a totalizátorra
És kártyatitkokat kotyog.
E' mondja, hogy ki mint s hogyan nyert
A kaszinónak asztalán,
S az több, mint harminchérom lapnál
Az átalány, az átalány!

S beszél a pénzről, sok ezerről
És milliókat szaporáz;
S szaván a Huba nemzedéknek
Élénken közderül a Ház,
És a vidékről is vidulnak
Miklós mester ez új dalán, —
Sok mindenre elkelne itt is
Az átalány, az átalány!

Meszarosok baján segítne
Ez a csengő sajtó-billincs;
Miért hogy nem hiszi az ujság,
Hogy próba-borju s marha nincs?
Hogy semmi eszköz nem segíthet
A drágaság rideg baján,
Ó jöjj, ó jöjj és győzd meg őket
Ó átalány, te átalány!

A kedvedért talán az ujság
Tán hinni abban megtanul, —
Hogy nem város, ha pótdója
A hetvenkettőn van aul.
Nem város, ha nem aszfaltot
A külvárosban s a tanyán, —
S ahol titkos zsebekbe nem jut:
Az átalány, az átalány.

Am a vidéken ez a vívmány
Erkölcsokeket még nem tapos,
De a pesti sajtóval egyben
A vidéki hasonlatos.
Az ujságról itt is, ott is
Szidott legény, került csalan,
Ha könyökgig vájkál belőle,
S ha száz mérföldnyi messze tőle
Az átalány, az átalány!

Forgács.

azért is, mert megköveteli a közélet komolysága és erkölcsi rendje, melynek meg kell végre cáfolnia azt a nálunk jó ideje divatosá vált közmondást hogy: „Az igéret a bolondok pénze.”

Az új táblaelnök beiktatója.

Beszélgetés Szentkereszthy báróval.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 13

A nagyvárad királyi ítélőtábla új elnöke, Szentkereszthy Zsigmond báró tegnap reggel megérkezett Nagy-Nagyváradra. Érkezése a legnagyobb csendben, úgyiszlán titokban történt, nem tudott róla senki, így a pályaudvaron hivatalos fogadtatás nem is volt a királyi táblán várakozó megjelenése meglepetést keltett.

Szentkereszthy Zsigmond báró nejével érkezett Nagyváradra s a vasúti állomásról bárkocsin egyenesen a Pannónia-szállóba hajtatott, ahol ideiglenesen a 81. és 82. számú szobákat bérelte ki. A táblai elnök legelső dolga ezután az volt, hogy megjelent a királyi táblán s a beiktatás részletei iránt érdeklődött, illetőleg intézkedett.

A beiktatás ma délelőtt tíz órakor történt meg a királyi táblán minden ünnepes aktus mellőzésével. A tábla tagjait egyszerűen összes ülésre hívták össze s ennek az ülésnek keretében Szentkereszthy Zsigmond báró letette hivatali esküjét.

A beiktatásra meghívták a nagyvárad ügyvédi kamarát is, amelyet Hlatky Endre volt országgyűlési képviselő, az ügyvédi kamara elnöke képviselt az eskütelénél.

Egy újságírónak tegnap délután alkalma volt az új táblaelnökkel beszélgetést folytatni.

Szentkereszthy Zsigmond báró arra a kérdésre, hogy mennyiben ismerős a nagyvárad viszonyokkal, a táblaelnök a következőképen nyilatkozott:

— Az itteni viszonyokat épenséggel nem ismerem, Nagyváradon a mai napon még teljesen idegen vagyok. De ez hivatalomban végzendő funkciómat illetőleg semmi tekintetben

sem gyakorol befolyást. A mi hivatásunk egyáltalán az igazság érdekeit szolgálja s ebben emberek, viszonyok, egyszóval a körülmények ismerete, vagy nem ismerete nem befolyásolhat. A kötelességeimmel pedig teljesen tisztában vagyok...

Arra a kérdésre, hogy vajon a nagyvárad bírák fizetésrendezési mozgalmában részt szándékozik-e venni, az új táblaelnök így nyilatkozott:

— Erre a kérdésre nem válaszolhatok, mert állásom nem engedi meg, hogy mozgalomban akár pro, akár kontra részt vegyek. Én a bíráknak igazbarátja és érdekeik támogatója voltam és vagyok mindig. De a mostani mozgalmaktól pozíciómna fogva távol kell tartanom magamat. Erről a tárgyról jobb szeretem, ha nem is beszélünk... Én mint hivatalfőnök a mozgalmakban nem exponálhatom magamat; elveimet egyébként mindig működésemből fogják kiolvasni. A mi működésünk különben állandóan nyitott könyv a nyilvánosság előtt.

A táblaelnök ezután még a sajtóról beszélt s azt mondta, hogy miután hivatali állása, egyénisége oly hivatás szolgálatában áll, amely a tiszta igazságot keresi és akarja, — az igazság érdekeit szolgáló, becsületes sajtó mindenkor számíthat az ő lelkes jóakátára és barátságára.

A csanádi egyházmegye

Rákóczi Ferenc emlékeért.

Gyászmisék a templomokban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 13.

Németh János, a csanádi egyházmegye főszentelt püspöke pásztorlevelet adott ki, amelyben az egyházmegye papságának a Rákóczi-ünnepken való részvétele iránt intézkedik. A hazafias hangú pásztorlevél így hangzik:

Ezer éves hazánk története a nemzet szabadsága és nagyságáért küzdő, életüket s vérüket áldozni kész honfiak fényes sorozatát tünteti föl. De a dicsőséggel övezett és a magyar nemzet hálájára méltó honfiak között is fényesen tűnik föl Rákóczi Ferenc fejedelem neve és kegyelettel őrzött emléke.

Amily fájdalmas volt minden igaz ma-

gyarra az a tudat, hogy hazánk történetének e nagyalakja a számkivetés keserves napjai után idegen földön alussza a hontalanság örök álmát, oly benső öröm árasztja el szívünket most, hogy Felséges apostoli királyunk megérte a magyar nemzet szíve óhaját, lehetővé tette a nagy fejedelem és buzdós társai hamvainak visszahozatalát és hazai földön való elhelyezését. Közel kétszáz esztendő távollét után tehát visszatér a nemzeti szabadság önzetlen nagy bajnoka és magyar föld fogja befogadni drága hamvait.

Az általános, országos örömből részt kér a csanádi egyházmegye is, amelynek területén a nagy fejedelem hamvai először érintik a magyar haza megszentelt földjét és egy teljes napon át a nemzet hálás kegyelelt és szeretete által rendezett ünnepélyességgel méltó átvonulnak. Ezen körülmény hasznos kötelességünké teszi, hogy a magyar alkotmány és szabadság e dicső bajnoka és társai hamvainak méltó fogadtatásáról és kíséretéről gondoskodjunk.

A hamvak folyó október hó 27-én reggel érkeznek Orsovára, egyházmegyénk területére, amelynek területét aznap a késő éjjeli órákban hagyják el.

Ö sován a reggeli órákban egyházi szertartás lesz, amelyen az egyházmegye papsága bizonyára nagy számban fog részt venni. Aki csak teheti, engedjen a hazafiai szív felbuzdulásának és emelje ottani megjelenésével az egyházi szertartás fényét. Külön rendeletet erre nézve kiadai sükségtelenség tartom, az egyházmegye hazafias papsága e nélkül is tudni fogja kötelességét.

Rövidkezni csak arra nézve óhajtok, hogy folyó hó 27-én a székesegyházban és minden plébánia templomban a hatóságok és testületek meghívásával ünnepélyes gyászmise tartassék, amely után minden harang fél órán át szóljon.

Azokon a helyeken, hol a hamvakat vívó vonat áthalad, a harangok az átvonulást ideje alatt is egyenyed órán át meghúzzassanak és ahol a vonat hosszabban időzik, ott a harangok hangjai mellett a rendezőség intézkedéséhez képest a hamvak baszenteltessének és minden lehetséges alkövettesek, hogy a tanuló ifúság a szertartásokon részt vegyen, hogy az ünnepély emléke késő nemzedékekig megőriztessék.

Temesvárt, 1906. évi október hó 9-én.

Németh József, s. k. főszentelt püspök, püspökhelyettes.

A pásztorlevél folytán Aradon s a megyében október 27-én az összes római katolikus templomokban gyászmiséket tartanak.

Ráday cigánya.

Írta: Csérzy Mihály.

Régi dolgokon jártatván az elménket, arra a következtetésre jutunk, hogy mégis csak jobb világ volt annakelőtte. Vidámabbak voltak az emberek, kevesebb gondjuk volt és jobban ráérték a tréfálkozásra. A mai tréfaüzésben nem a kedély csillan meg, hanem inkább a szenvedély. Az emberek inkább gonoszúságból üznek bohóságokat, mint mulatságból. S ez nem is csoda. Ma úgyiszlán mindennek érdek a rugója. A régi világ kedélyeskedésével között nem kis helyet foglal el az „elnevezés.” A ragadványnévosztogatás. Amikor az emberek a humor köpenyge alatt egyik a másikat olyan elnevezéssel illeték, mely pokoli mulatságra adott számtalanszor alkalmat. Ilyen volt, teszem azt, az öreg Nyul Pista esete, aki korcsmázó ember volt s mint ilyen néhanapján közelebbi nexusba jött a „nyulbőrrel.” Az igaz neve eredetileg Buchberger István volt; régi iparosember, akire a korcsmai pajtáskodás szarta rá a Nyul nevet. Egyszer beállt hozzá egy parasztember. Azt mondja:

— Jó reggelt!

— Jó reggelt!

— Maga az a Nyul Pista, kérem?

Az öreg nézi a parasztot és nem tudja hirtelen, beszankodjon-e, vagy mulasson ezen az újdonsült tréfán. Hát túrtörtette magát.

— Mit akar, barátom? — kérli tőle.

— Nem ögyebet, csak azt, hogy van-e eladó nyulbőr?

Buchberger magnamkodta a fehér selmeci pipában a parasztot; izgett, mozgott nagy

harczabajusza egy ideig, aztán azt mondta a parasztnak:

— Van, barátom; éppen most vitte el az inasom ahhoz az urhoz, aki magát ide küldte. Menjen oda, ott megkapja.

Aztán nem győzött betelni a tréfa élelmességén, hogy lám, még ki se aludta az ember az éjszakai fáradalmakat, aztán ahol-e, már föltalálta magát valamelyik szemfüles cizmora, hogy jót kacaghasson a sikerült viccen.

Az elnevezések között nem érdektelen a mi kopaszodó Kukacunknak az esete sem. Kukacz voltaképpen szegedi cigányprimás. Híres ember. A faluján túl is ismerik. Sok szép asszonynak megkacagattatta már a lelkét is művészetével, soknak meg könyveket csalt ki a szeméből. — Igazi magyar népzénész. — Olyan, amint ritka fán terem. S amint csak jó kedvében terem az Isten. Magyar nótára született s azt oly érzéssel játsza, hogy sokszor észre sem veszi: nedvesek lesznek a szeméi. Hogy sokat ne mondjak, ő volt, aki a magyar muzsáknak becsületet szerzett Párisban, többek között most tizenhat esztendeje is, amikor nagy nemzetközi zeneverseny volt, melyen a világ majdnem minden nemzetének hangásai képviselve voltak. És ahol bebizonyosodott, hogy a magyar cigánymuzsikának ezen a földön párja nincs. Itt az első díjat, az arany babérkoszorút hozta el Kukacz, noha híres emberek, köztük Patikárus Feri, a pesti cigányprimás is versenyzett érte.

Hát szép dolog volt ez akkor nagyon; büszkéek is voltak a szegediek Kukaczra. Aranykoszoru; ebadta leike, nem kis pont!

... Maguk a cigányok is összenéztek.

Csak egy bökkenő volt. Tizenkettes voltak a bandában, a koszorúnak pedig harmi czéh levele volt, nem tudak az öreg gyerekek számolni. Három levél egy-egy emberre... Az harminchat. Az egygyel akkor mi történnék? ... Amíg javában osztozkodtak, közibük ért Kukacz. Nevetett a bohóságukon:

— Szamarak — mondta nekik.

Fogta a koszorút és bevitte a városi muzeumba.

Az igazi neve Urbán Lajos. De nem ezen a néven ismerik. Csak Kukacz a neve. Kis Kukacz... Így ismerik a menyecskek is. És így is szólítják meg néha, ha rákárul a sor:

— Kukacz ur, a balatoni nótát! ...

Ha azután helyreigazítja a szót a férjúr, hogy hohó, galambom, nem Kukacz a Lajos, hanem Urbán ur, akkor a gavalér, tűz-szemű cigány óvást emel és udvariasan elsimitja a zavart:

— Azér' is Kukacz, nagyságos asszonyom. Csak úgy tessék mondani.

És már huzza a balatoni nótát. Sir, zokog, panaszkodik, háborog fehér ujjai között a rózsafából készült piros hegedű...

Hát Urbánra a ragadványnevet gróf Ráday Gedeon volt szegedi királybiztos adta. Ráday a mostani iskolai utcai Wagner-szálló (később „Hungária”) éttermébe járt naponként az udvarával, a zslványfogdosásban bravurossá lett Laucsik csendbiztossal, dr. Kormos Béla ügyészével, aztán meg több másokkal, kik abban az időben a kedélyes és vidám törzsasztalt alkották. Hej, jó idő is volt az szörnyen. Hangulatos és vidám. Kevés törődéssel, de annál több muzsikaszóval járó világ, amiről manapság

Arad a Rákóczi-ünnepségeken

Küldöttségek Budapesten és Kassán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A nagy fejedelem hamvált hatalmas ünnepségek között szállítja az ország a kassai székes egyházba, ahol azok gihenni fognak. Az ünnepségeken részt vesz az ország minden törvényhatósága és méltó keretben fogja leróni kegyelotét a nagy fejedelem iránt. Gyönyörű lesz az ünnepség, méltó a fejedelem emlékéhez és azokhoz a tradíciókhoz, amelyek az ő szelleméből fakadtak ki és átengik az egész nemzetet.

Az ünnepségekre az országos rendező bizottság Aradvárosát is meghívta és a mai tanácsülés elhatározta, hogy a város küldöttségeket fogja magát képviseltetni úgy a budapesti, mint a kassai ünnepségeken.

Aradváros részvételéről az előbbiakban számoltunk be: Az a hó 28-án Budapesten és 29-én Kassán lezajló Rákóczi-ünnepségekre nagyban készül az ország. Az országos ünnepségek rendező bizottsága Aradváros törvényhatóságát is felhívta az ünnepélyen való részvételre. A meghívás tegnap érkezett *Institúris* Kálmán polgármesterhez, aki a mai tanácsülésen előterjesztést tett az ünnepélyen való részvétel tárgyában és közölte a tanácsal a rendező bizottságnak abbéli óhaját, hogy Aradvárosa küldjön Kassára egy a város színeiből készített, a város címerével és „Arad szab. kir. város” felirással ellátott lobogót.

A tanács a polgármester indítványára elhatározta, hogy küldöttségekkel képviselteti magát úgy a budapesti, mint a kassai ünnepélyeken, a kért zászlót pedig el fogja készíttetni és elküldi az ünnepség kassai rendezőinek.

A budapesti ünnepségen való részvételre a tanács *Gutajár* Mihályt, *Lukácsy* Lajost, *Nagy Sándor* dr.-t, *Nemes Zsigmond* dr.-t, *Varjassy* Árpádot és *Lócs* Rozsót kéri fel. A küldöttséget *Institúris* Kálmán polgármester fogja vezetni. A kassai ünnepségen Aradvárosának képviselői *Müller* Lajost dr.-t, *Kristóf* Jánost és *Nemes Zsigmond* dr.-t szölli fel.

csak álmodik az ember. Akkoriban Onodi Kálmán volt a primeur. Talen-umos, jeles cigány-primás volt ő is. Erős, képzet a bandája. Ebben a bandában kezdte meg a keserves cigányéletet Urbán Lajos. Akkor olyan tízenöt éves gyerek lehetett. Selymesképű, fekete szemű, szőke cigányfiú. Onodi a banda elé állította, hogy lássák. És hogy hallgassák: mi van ebben a kölyökben... Szikra, mely gyújt. Művészet, mely elandallít, magával ragad és elfeledtet, hogy szomorúság is van a világon. Ha pedig sírt a vonó: szépen, csöndesen lehajtott a fehérszálra elnehezdedt fejét a kesergőre vált embernek és ott sírt, mint a gyerek, hogy miért is van szerelem a világon...

Ráday hetekig gyönyörködött a cigányfiú játékában. Nezte, hogy mint hajladozik, miként ölell, szorítja magához a hegedűt, amíg játszik és hogy borul el, hogy derül föl lamét az arca, aszerint, amint vigat vagy szomorut csalt ki a könnyű szerszámból. És végezetül micsoda erős fényel ragyog föl a tekintete, ha leteszi a hegedűt, hogy az emberek közé nézzen fölemelt fővel. Mert ilyenkor érezte, hogy ő most a szíve, a elkévelt muzsikát. Hogy vigadt, tombolt minden időszeze, míg a ropogást húzta és szomorú volt a legpárányibb érzése is, amíg a bűnös dalnak végig hullámoztak szívéhez szóló akkordjai.

Egyszer kiáltja magát a gróf:

— Kukacz!

Sonki se hallgat rá.

— Ki az a Kukacz... Nincs itt Kukacz.

Később merít szöjja magát a gróf:

— Kukacz!

Ekkor már összenéztek a cigányok. Ma-

A küldöttségekben résztvevők fekete díszmagyarban vesznek részt az ünnepségeken. A nemzeti gyász jeléül a küldöttség tagjai balukon fekete flórszalagot fognak viselni és kardjuk markolata is fekete flórral lesz bevonva.

Szemere és más primadonnák.

(A turf fölszisszent. — Ki irta Szemere beszédét? — A Mátyás verseny. — Sürgős jeggyűrá.)

Irt: Faragó Jenő.

Budapest, október 13.

A Lovaregylet ural haragszanak. Nagyon haragszanak és van is rá okuk. A pesti újságok addig-addig mosdatták őket, míg nem ennek a mosdatásnak nagy következményei lettek. Legelőbbben is az, hogy a nép, az istenadta nép kezdett ránni a turfra, meg a totalizátorra, akinél eluszott a pénze, a becsülete és minden egyéb földi és mennyel java. Tőle eluszott, a nagyurak zsebébe pedig beuszott egész szép kis summácska volt az, ami ilyen réven évenként a félelem és gáncs nélküli lovagoknak jutott osztályrészül. Ahány sikkasztó, ahány öngyilkosjelölt, ahány kicsi és nagy tolvaj kivitte a pénzét a turfra, az mind nekik adózott; de ezt az erkölcsstelen, ezt a véres pausálót nem hánytorgatja föl Szemere Miklós ur, de genere Huba!... A lapok, igenis, felhánytorgatták és a löversenyterén az idej őszi versenyeken már jóval kevesebben voltak, mint tavaly és két év előtt. Ez faj a lovaregylet urainak, ezért haragszanak a Lovaregylet ural, ezért haragszik és ezért állt boszut a sajtón Szemere Miklós ur, de genere Huba!...

Hát bizony fölkaavarta a beszédével egész Pestet. Mindenütt csak erről beszélnek, de nem mindenütt egyformán. Az ország szívében nem szeretik tulságosan az újságrókat és Szemerénket, — de genere Huba! — sokan tapsolnak. Hátha még tudnák, hogy a beszédet egy „újságíró” írta, egy „újságíró”, aki a Szemere szűkebb sultjének tagja, aki már közelebből is tanulmányozta a cella rendszert, s aki ezért az orcióért is — pénzt kapott.

lyikre előzhet? A legöregebb, a klárinétos megböki Urbán Lajost a klárinétjával és azt mondja:

— Hallod!

A többiek rámondolnak:

— Nem Kukacz ez.

— Ha mondom eriggy csak oda — erősíti az öreg cigány.

— Gyere ide... hogy hívnak?

— Urbán Lajosnak.

— Nem az vagy te... Kis Kukacz! Kis Kukacz vagy, érte-e?

— Ért-m méltóságos ur.

— Az is maradsz. Ha azt mondom: Kukacz, neked szölok... Hát gyere ide... Huzd el a nótámat. Ez a' ni:

Három ürü nem nagy farka,

Három cigány nem nagy banda...

Lajos az álla alá kapta a hegedűt és intett a bandának.

Azután muzsikált.

Miköz eljátszotta a gróf nótáját, megkapta a nagy, erős ember a bajszátalan, fiatal cigánygyereket és megcsókolta a homlokát.

— Te leszel: ezután az én cigányom.

Az is lett.

Ha a társaság mulatott, Urbánnak kellett dirigálai a bandát. Ha pedig a grófnak támadt bolond kedve, akkor meg valóságos becázta a kis Kukaczot. Térdére ültette, simogatta, nevetett neki és végtelen gyönyörrel nézte, mint hullik az erős, tüzes játék közben nyirettyűjéről a löször. Ilyenkor intott a társaságnak, nézettek, ez a cigány...

Később már valóságos házi cigánya lett

Szemere Miklós, — de genere Huba! — káriyén szerzett pénzen vett magának házat, birtokot, istállót, maitresszt, lövő iskolát, mandátumot, röpiratot, parlamenti beszédet és — egy csörgő sapkát, amelyet csak véletlenül nem tett a fejére a parlament szerdai ülésén.

De van ezért más témája is a pesti életnek mostanában. Teszem: a készülő *Mátyás-verseny*, amelyet Palmay Ilka és Fedák Sári fog megvívni legközelebb. Két Mátyás boldogítja majd egyidőben ezt a boldog-boldog várost: amely — valószínűleg! — allg várja már a Mátyások felvonulását. Meglássák, olyan láz lesz ez, mint amilyen a Lurich, Pitlasinszky, Cyclop-láz volt. S hogy a nagy bíráozásban ki marad majd alul: Palmay Ilka-e, vagy a nagy Sári — azt ma még sejtetni sem lehet!...

A Nemzeti Színház egyik ifjú művésznője — *mányasszony*. A karikagyűrűt ugyan még nem húzták az ujjára! de — a staffirungját már megrendelte. Még pedig azzal rendelte meg, hogy:

— Sürgös! Nagyon sürgös!

A románok egyházi kongresszusa.

Aradi románok Nagyszebenben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Vasárnap, október 14-én kezdődik meg Nagyszebenben a magyarországi görög keleti román egyház kongresszusa, a melyet minden három esztendőben hívnak össze.

Az idén, a mint említettük, a kongresszust bizonyos nézeteltérések előzték meg, a melyek a kormány és a görögkeleti román egyház között fölmerültek. Ez okból a kongresszus meghívóinak szétküldése hosszú ideig késlett s már azt hitték, hogy a kongresszust a konfliktus miatt nem is lehet megtartani. A félreértések eloszlatására *Papp* I. János aradi görögkeleti román püspök járt közbe. Az elmúlt héten, a mint azt hírül adtuk, Budapesten járt és megfordult a kultuszminisztériumban is, a hol arról értesült, hogy a király megengedte a

Urbán a grófnak. Akárhel volt valami mulatság, melyen Rádai is hivatalos volt, Kukacznak ott kellett lenni. Olyan kellék volt, mint a pezsgő mellett a pohár. Egyszer azt mondta neki:

— Kis Kukacz, hétfőn nagy kanállal eszünk.

Ot legyél...

— Hol, méltóságos uram?

— A várpromonádon.

Valami bankett volt a régi vár melletti „üveg-vendéglő”-ben, melynek valami Csokonyai nevezetű vendéglős volt a bérője.

— Ot leszek, — mondta Kukacz.

De nem volt ott. Más bandát hívatott a vendéglős. A grófnak ez semmikép sem volt inyére. Kapta magát, vacsora után elment a Hungáriába halga n' Kukacz muzsikáját.

Urbán Lajosnak ez az „elkeresztelése” természetesen hamarosan ismeretessé vált. Egy hét múlva már Pokomándy Imre hódmezővásárhelyi városi tanácsos a Laudon utcai Jandó féle vendéglőben húzatván az akkor „új” nótát: „Szeretlek én egyetlen egy virágom...” megölelte a fölkapott cigányfiút.

— Hát megvolt-e már a bérmlásod Kukaczám!?

— Melyik, nagyságos uram?

— Hát a Kukacz névre való bérmlás.

— Az még nem volt meg.

— Nem? ... No, aki áldója van a világnak, hát nézd-e én leszek a bérmlapád.

Es két ezüst huszast belecsuszlatott a hegedűbe.

— No, most Kukacz vagy!

kongresszus megtartását. Papp Ignác püspök nyomban közölte ezt a hírt Melianu metropolitával s erre elküldték a kongresszus meg híveit.

Az aradi görög keleti román egyházmegyéből Pap I. János püspök, Mangra Vazul nagyvárad püspöki helynök, Csorogár Romulusz, papnevelői igazgató, Olcu Miklós dr., Goldis László és Sucu János országgyűlési képviselők, Velics Mihály, Russu Sirianu János, Trucza Péter, Fejér György. Gál József főrendiházi tag, Lenca Fülöp és Lázár Kornél esperes utaztak a kongresszusra. Egyházi és politikai körökben egyaránt nagy érdeklődéssel tekintenek a kongresszus elé, noha az kétségtelen, hogy a kongresszusra nem fognak királyi biztosat küldeni.

A műterem titka.

Lefoglalt fotográfiák.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Budapestben, közel a Városligetbe letelepített tegnap a rendőrség egy fényképész műtermét. Százszámra készültek itt a pikáns fotográfiák, amelyek manapság helyet foglalnak minden műveit agglagény asztalán. Számtalan lemezt talált a rendőrség a műteremben, amelynek minden berendezése két pamlag, egy vánkoss és egy széles szalmazsák volt.

A műterem a Dombinszky-utca 52. számú ház negyedik emeletén létezett. A pikáns fotográfus, Mayer Konrád négy hónap előtt bérelte ki, elmondta, hogy Velencéből jött és csak passzióból űzi a fotográfiát.

— Eppen ezért ki sem teszem a cégtáblámat, sem a kirakatomat! — mondta német nyelven a házmasternek. — Aki nálam akarja magát levéttetni, az ugys megtalál!

Julius elsején foglalta el a műtermet Mayer Konrád és egy vöröshajú hölgyet hozott magával, akiről azt mondta, hogy a tanítványa. Ez a vöröshajú lány azóta mindennap megjelent Mayer műtermében. Rendszerint egyedül jött igen gyakran azonban két három barátja társaságában. Ezek a hölgyek voltak a fotográfus modelljei. Ok szerepeltek a pikáns fotográfiákon.

Leghasználatóbb modellje a vöröshajú hölgy volt. Urak nélkül természetesen nincs pikáns fotográfia. Eppen ezért az erős nemről is gondoskodott Mayer s a műtermét állandóan öt férfimodell látogatta.

Volt egy nagy feketebajszu, akit Marcinak hívtak.

Két borotváltképu, a drágább képek számára.

Egy öreg ur, aki az ifjúság számára készült oktató képekhez állt aktot és végül egy tizenhároméves fiúcska.

— Ez az öt ember az én vagyonom — szokta mondani a pikáns fotográfus. — A hölgyek pedig büszkeségemet képezik!

A ház lakói előtt mint valami rejtélyes bűvész állott Mayer Konrád. Senki nem tudta, hogy kicsoda, miből él, mivel keresi kenyerét.

Pedig sok pénze volt állandóan. Ivott, mulatott, korcsmázolt folyton, előre fizette a házbért és szeretőket tartott.

Volt Mayer Konrádnak még egy modellje. *Cézárna* hívták és foglalkozására nézve kutya volt. Fiatalabb korában házakat őrizett Cézár és nem sejtette, hogy mint erkölcstelen modell fogja befejezni életét. Mert Mayer Konrád arra használta fel a kutyát, hogy képeken a leglehetetlenebb pózokban hozta össze a vöröshajú

nővel s a képeknek ilyen címeket adott: *Cézár szerelmes. A féltékeny kutya.*

Cézár vágre is beteg lett a sok szerelemtől és minden egyéb értesítés helyett megdöglött. Hulláját kivitték az állatgyógyintézetbe, onnan helyezték örök nyugalomra.

Halotti céduláját a házkutatás alkalmából találták meg a rendőrök. Következőképp szövege a jelentés:

Egy fekete, újföldi kutya hulláját átvettlem.

Budapest, 1906. szeptember 5-ikén.

Kinchy,

kerbonciani tanársegéd.

Névtelen főjelentés alapján tudta meg a rendőrség, hogy a Dombinszky-utca 52. szám alatt erkölcstelen fotográfiák készülnek. A detektívek egy napig lesben álltak s mikor megbizonyosodtak róla, hogy igazat mond a névtelen levél, Mayert letartóztatták s a műteremben lévő összes lemezeket, kész képeket s a bűnjelkeket mind lefoglalták.

A pikáns fotográfus nem tagadta bűnét. A bűnlárait azonban nem volt hajlandó elárulni, csak annyit mondott, hogy külföldön adta el a lemezeit.

A rendőrség megállapította róla, hogy morva születésű és éveken keresztül Velencében lakott, ahonnan kitiltották. Most a modeljeit keresik, akik ellen szintén megindítják az eljárást.

Bánffy Dezső kontra Gajári.

A Zeysig-pör epilógja.

Ki volt a sugalmazó?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

Nagy port vert fel a múlt év szeptember havában *Zigány Árpádnak* hírhedt Zeysig-féle röpírata. Heteken keresztül találgatták, ki lehet a szerzője ezen, az ügyesség által pörbe fogott röpíratnak. Ezen találgatások, puhatólódások közben természetesen sok ártatlan ember neve is meg lett hurcolva a szerzőség gyanújával. E közben történt, hogy a rendőrség végre ráakadt a szerzőre, *Zigány Árpádra*, kinek lakásán házkutatást is tartottak. Ez alkalommal a rendőrség *Zigány*nál megtalálta *Bánffy Dezső* báró levelét. Most azután a volt miniszterelnök is belekerült ezen levele révén a bűnrészesség gyanújába. Napokon át találgatták, mi lehet *Bánffy* báró levelének tartalma. A lapok, politikai pártállásuk szerint, különféle tartalmat közöltek erről a levélről. Ekkor történt, hogy az *Ujság* napilap munkatársa szeptember 17. és szeptember 19. én két interjút közölt lapjában.

A szeptember 17-iki számban *Báró Bánffy szerepe* cím alatt a következőket írta:

A rendőrség egyik főtisztviselője ma a következő autentikus nyilatkozatot tette tudósítónk előtt:

A rendőrségen felsőegységűre irányuló szövetkezés címén folyik a folytatódó eljárás és ha *Bánffy Dezső* bárót megalomai joga nem fedné, ő ellene is megindítanák a bűnvádi eljárást, kihallgatnák és esetleg letartóztatnák.

A másik interjút *Rudasy* volt főkapitány-nal csinálta s erről szeptember 19. én „*Az igazi levélről*” cím alatt a következőkben számolt be:

Melyik tehát az igazi levél? Erre a kérdésre *Budnag* főkapitány ezt felelte tudósítónknak, aki ma a levél ü-yében felkereste:

— A fenti levelek *apokrifek* *Bánffy* levele, mely a Zeysig-ügyre vonatkozik, körülbelül harminc sor és feltétlenül kompromittáló rá nézve. Többet nem mondhatok. Múltkor tüsszék az ügyességhez fordulni, én nekem nem szabad elárulnom a levél tartalmát. Különben írhatnak a lapok akármit, a rendőrség helyes uton jár!

A két közlemény sértő tartalma miatt *Bánffy Dezső* báró ügyvéde, *Sebestyén József* dr. utján két rendbeli rágalmazás sajtóvétségéért tett feljelentést Az *Ujság* ismeretlen cikkírója ellen.

A sajtóügyi vizsgálat során a két közleményről *Gajary* Odón, Az *Ujság* főszerkesztője vállalta el a felelősséget s a főmagánvádló a folytatott vizsgálat során vádiratot adott be ellene.

Gajari Odón a vádirat ellen kifogásokat adott be, melyeket ma tárgyalta a vádtanács *Langer* dr. bíró elnöklése és *Holz* dr. bíró előadása alapján. A tárgyaláson sem *Bánffy*, sem *Gajari* Odón nem jelentek meg. Dr. *Sebestyén József* ügyvéd, *Bánffy Dezső* báró képviselőtében kérte a tárgyaláson *Gajari* Odónnak 2 rendbeli rágalmazás sajtóvétségéért leendő vád alá helyezését. Ezzel szemben *Darvai Fülöp* dr. azt vitatta, hogy a két inkriminált közleményben nincsen rágalmazás. A cikkek abban az izgalmas időben íródtak, amidőn a Zeysig-brosúra nyomán támadt izgalom felkorbácsolta a politikai pártok nyugalma. Nem támadás jelleggel bírnak ezen közlemények, mert hiszen védencének nem volt szándéka *Bánffy* bárót megrágalmazni és megtámadni. A két közlemény kritika jellegű report cikk. Kérte ennek igazolására beszerezni a Zeysig-féle ügyiratait.

Sebestyén József dr. nem ellenezte ezen iratok beszerzését. De a vádtanács elutasította ezen kérelmet s *Gajari* Odónt két rendbeli rágalmazás sajtóvétségéért vád alá helyezte azzal az indokolással, hogy az inkriminált cikkek alkalmassak arra, hogy báró *Bánffy Dezsőt* az ország közvéleménye előtt bűnrészességgel meggyanúsítsák.

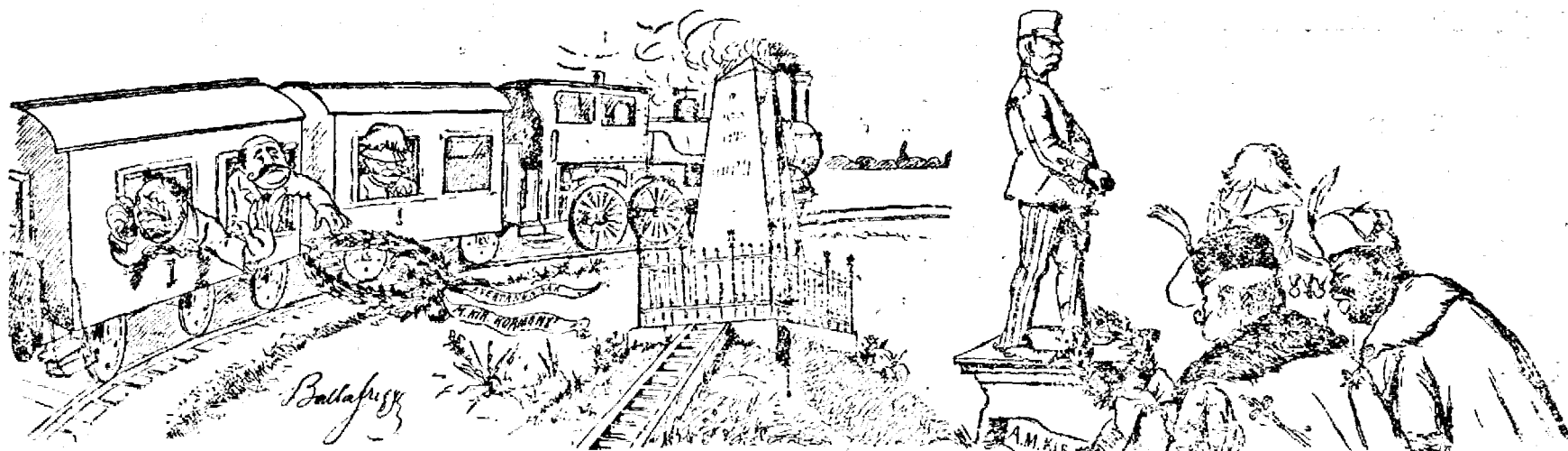
EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Magántisztviselők Országos Szövetségének aradi bizottsága október hó 14-én, délután 10 órakor az Aradi első takarékpénztár gyűléstermében választmányi ülést tart. *Fényes Dezső* t. elnök.

(*) A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesületének aradi fiokja tagdíj befizetését f. hó 14-én és 28-án a Ferenctér 6. sz. a: 21. én pedig a Péterfalvi ut. 1. sz. alatti helyiségekben d. u. 8 órakor eszközli. A hátralékos tagokat ez uton is figyelmeztetem, hogy tagdíjait ezen napokon okvetlenül lefizessék, mert ellenkező esetben — sajálatunkra — az együletből az aapszabály 14. §. értelmében végleg törölni fognak. Új tagok felvétel végett a hivatalos órák alatt mindkét befizetőhelyen jelentkezhetnek. Beíratási-díj: 1.20 fill., tagdíj heteken: I. sz. oszt. 20, II. sz. oszt. 24 fill., III. sz. oszt. 30 fillér. A felvételnél legalább is négy hét előre fizetendő. Ezen biztos alapokra fektetett humánus intézményt minden önálló keresettel bíró egyének igen melegen ajánljuk, kiknek a bekövetkezendő munkaképtelenség esetében biztos megéhetési forrása nincsen. Tisztelettel *Tumó Lajos* az aradi fiók elnöke.

(*) A Kossuth Lajos betegsegélyző és teemetkezési egyület f. evi október hó 14. én, délután 4 órakor saját helyiségében rendes havi ülést tart, melyre a tagokat ezuton is meghívja és megjelenését kéri az elnökség. Napirend 1. Folyó ügyek tárgyalása. 2. Új tagok felvétele. 3. Nefalanl indítványok.

Miniszterek, hárman.

Megy a vonat Arad mellett,
Rohan lóhalálban
Miniszterek ülnek benne,
Miniszterek, hárman.

Ki-kínéznek az ablakon
A vesztőhely mellett,
S Kossuth-nótát önmagukban
Némán énekelnek.

Bus Polónyi könnyet hullat,
Krokodi us könnyet,
Jekelfussy kedéiye
Elegáns és könnyed

Kossuth homlokán ború ül
S szólnak mind a hárman:

Oh istenkém, jó istensém,
Csak előre bátran!

Te vagy a legbátrabb, Franci,
Nagy a lelked súlya:
Te általad tétessék le
Kormány koszorúja!

Dobd ki gyorsan, hogy ne lássák
Ott a bécsi várban...
Igy beszélnek, így csevegnek
Miniszterek, hárman.

Berobog Karánsebesre
Pöfögve a mozdony:

Vonat mellett díszruhában
Katona áll posztón.

Kiszállanak a vonatból
Miniszterek hárman,
Elmennek egy új szoborhoz
Emelt fővel, bátran.

Arcuk derűs és mosolygós,
Fejük bú nem nyomja,
Hódoló, nagy hátgörbítés,
Ez a hármuk gondja.

A koszorút elhelyezik,
Egész ország nézi:
Ertenek a nemzet nyelven
Nemzetünk vezéri!

Szerencsétlenség az aradi állomáson

Elgázolt kereskedő.

A részegség áldozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Borzalmas szerencsétlenség történt ma este az aradi vasúti állomáson. Egy pankotai kereskedő aki egyik érkező vonatra várakozott, hogy tovább utazzon, véletlenül a vonat kereké alá került. A szerencsétlenséget csak akkor vették észre, amikor a vonat, amely tíz percig időzött az állomáson elrobogott. A szerencsétlenül járt embert eszméletlenül vitték a kórházba, ahol bekötötték sebeit, amelyek súlyosak ugyan, de nem feltétlenül halálosak. A szerencsétlenségről alább tudósításunk szól:

Szabó Sándor pankotai juhkereskedő ma este fél nyolc óra tájban kiment a vasútállomásra, hogy elutazzék Aradról. Szabó a délután folyamán felülött a garatra és kaptos fővel ödögölt a perrenon. Az állomási személyzet több ízben figyelmeztette az ide-oda dülöngő embert, hogy tartsa magát távol a sínektől, mert a beérkező vonatok elgázolhatják. De a figyelmeztetések nem használtak. Szabó egy ideig félrehúzódott ugyan, de alighogy elterelődött róla a figyelem, ismét vigán járt-kelt föl és alá a sínek közelében.

A szolnoki vonat megérkezése előtt nagy számu utas lepte el a peront és ekkor már fel sem tűnt, hogy Szabó folyton a sínek mellett futkározott. A szolnoki vonat félkilenc órakor robogott be. A vonat tíz percig időzött a pályaudvaron és miután valamennyi utas felszállott, a vonatvezető kalauz megadta a Mehet! — jelszót, mire a vonat kirobogott a pályaudvarból.

Az állomás személyzete ekkor megdöbbenve látta, hogy azon a sínen, amelyen a vonat állott egy véres emberi test fekszik. Odarohantak és felfismerték benne Szabót, akit többször figyelmeztettek, hogy vigyázzon ma-

gára. A szerencsétlenül járt ember eszméletlen kívüli állapotban volt. A vonat kerekéi elvágták a jobb lábát és mindkét kezének csuklóját. Az összeronsolt testből patakként omlott a vér.

Gyorsan előhívták az állomásfőnököt, aki rögtön tisztában volt azzal, hogy a szerencsétlen embert csak a gyors segítség mentheti meg az életnek, miért is felszólította az ügyeletes rendőrfőnömet, hogy rögtön szállítsa be Szabót a kórházba. Ez meg is történt, még mielőtt Szecpkovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy és Hecht Adolf dr. kerületi orvos a pályaudvarra értek. Szabót beszállították a kórházba, ahol sebének bekötése után lassankint eszméletre tért. Időközben Szecpkovszky is megjelent a kórházban és ki akarta hallgatni a súlyosan sebesült embert, aki azonban zavaros választ adott.

Szabó állapota súlyos ugyan, de a kórházi orvosok véleménye szerint, meg lehet menteni az életnek.

Noha valószínű, hogy a szerencsétlenségnek maga Szabó az okozója, a ren ltörtség mégis vizsgálatot indít, hogy nem a vonatvezető hibájából történt-e a baleset. A rendőrség megállapította, hogy a szolnoki vonatot, amely Szabót elgázolta Balatoni Mihály mozdonyvezető vezette és a vonatvezető kalauz Virányi János volt.

Márki Sándor dr. jubileuma.

(A kolozsvári egyetem ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A kolozsvári Ferenc József tudomány-egyetem aulájában holnap, vasárnap délelőtt összejött a tanári kar, az egyetemi ifjuság és a hálás tanítványok egész serege, hogy megüljek egy kiváló tudósnak és jeles pedagógusunk, Márki Sándor dr. tanárkodásának harminc éves jubileumát. A lelkes ovációk, a szeretetteljes ünneplés ezuttal oly érdemes férfiut érenek, aki mint tanár, mint tankönyvíró és legfőképpen mint történettudós egyaránt eredményes munkásságra tekinthet vissza.

A holnapi jubileumon lélekben együtt ünnepel a kolozsvári egyetemmel Aradváros közönsége is, mert Márki Sándor Aradon mint főreáliskolai tanár kezdte meg működését és tíz éven át nemcsak rendkívül kedvelt tagja volt a reáliskola tantestületének, hanem Arad társadalmi és irodalmi életében is nagy szerepet játszott. Így mint titkár, majd mint alelnök élénk résztvevett az aradi Kölcsey-egyesület szervezésében, amelynek működése iránt Budapestre, majd Kolozsvárra való kinevezése után is a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett. Számos történelmi munkája sorában díszes helyet foglal el Aradvárosáról és Aradvármegyéről írott örökbecsű monográfiája, amelyeket a város és vármegye megbízásából írt.

Kiváló tudását és írói munkásságát azzal honorálta a közoktatásügyi minisztérium, hogy 1886-ban Aradról Budapestre helyezte át, 1892-ben pedig a kolozsvári egyetem nyilvános rendes tanárává nevezte ki Márkit, a kit a magyar tudományos akadémia, a történelmi és a földrajzi társaság is egymásután tagjalk sorába választottak.

Márki most is ellátogat Aradra, amennyiben mint miniszteri biztos évenként megjelenik az aradi felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatán.

A holnapi Márki ünnepség programja a következő:

Pethő Sándor, az ünnepélyt rendező bizottság elnökének megnyitó beszéde.

Moldován Gergely dr. rektor üdvözlő beszéde.
Szadeczky Lajos dr. bölcsészeti kari dékán üdvözlője.

Pethő Sándor tanárjelölt ünnepi beszéde tanítványai és az egyetemi ifjuság nevében.

Üdvözlő beszéd a különféle testületek részéről.

Elnök záróbeszéde.

Délután 2 órakor a New York-szállóban bankett Márki Sándor dr. tiszteletére.

Az aradi főreáliskola tanári kara holnap táviratban üdvözlő a testületéből kikerült nagy-növű tudóst szép jubileuma alkalmából.

A távgyalogló gróf.

Keglevich Róbert vállalkozása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

Keglevich Róbert gróf az a szerencsétlen mágus, aki a megélhetésnek erre a szomorú módjára fanyalodott. Pedig azon emberek közül való, akik nem restelik megfogni a dolog végét. Dolgozott becsületesen, nem utálta a munkát, befogott minden vállalkozásba, de minden balul ütött ki, holott annyiszámos lehetett gavieller zöld ágra tud vergődni.

Ujpesten még a fehérnemű-tisztítással is megpróbálkozott. Boltfeliratán ott ragyogott fényes betűkkel grófi titulusa, ő maga odabenn izadt a vasalóvas fölé görnyedve, kedvében járt mindenkinek s mégse ment a bolt. Bezzeg néhai Károlyi Gábor grófnak elég volt az üres fenyegetőzés, hogy boltot nyit az Egyetem utcában a Károlyi palotával szemben, ha családja ki nem segíti. Ellenben ennek a derék, becsületes, dolgozó, de sorsüldözött Keglevich Róbertnek, mikor már jóformán törődött ember, a legkétségbeesettebb dologra, a *távgyaloglásra* kell magát szánnia s nyilvánosan hirdetnie a bécsi lapok útján, hogy képes lapok árusításából akersja magát fentartani.

Keglevich Róbert gróf különben a következő sorok közzétételére kérte fel a bécsi lapokat:

„Atulított gróf Keglevich Róbert, 41 éves, vállalkozásaimmal teljesen tönkre mentem. Három hónap óta nem tudok álláshoz jutni; ennél fogva e hó 13 án mint távgyalogló indulok el Bécsből és Bjorországon, Oszországon, Törökországon, Románián és Bulgárián átgyalogolva, ismét visszatérek Bécsbe. Fen tartásomról levelezőlapok és fényképeim eladásával fogok gondoskodni. Mély tisztelettel gróf Keglevich Róbert.”

Bizony, ez szomorú karriér, különösen szomorú, ha elgondoljuk, hogy Magyarországon az elszegényedett grófok számára mindig akad egy-két színekura. De Keglevich Róbert gróf már diffamálta magát a fehérnemű tisztogatással...

Arad — Temesvár ellen.

(Harc az elsőbbségért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A holnapi, vasárnapi napon az egész Dél-magyarország sportköreinek figyelme Arad felé irányul, hol a délvidek két legkiválóbb sportegyesülete fog az elsőbbségért küzdeni egymás ellen: a Temesvári Atlétikai Klub és az Aradi Atlétikai Klub. Mint már hírt adtunk, a két rivális fél versenybe állítja legjobb erőit, hogy a 7 versenyszámból és football-mérkőzésből álló viadalon mentől több győzelmet biztosítson magának és a győzelmek többségével kivívja a „legjobb” jelzőt.

A két egyesület tagjai gyakran találkoztak és állottak szemben azon versenyekben, melyek a holnapi versenyre ki vannak tűzve, de hol az egyik, hol a másik volt a diadalmas fél. Megmagyarázható tehát ebből az az élénk érdeklődés, mely nemcsak városunk sportköreiben, de a szomszédos városokban is általános. Nemcsak Temesvárról, tehát az egyik küzdő fél otthonából, hanem Szegedről, Makóról, Szabadkáról és Lugosról is sokan látogatnak el holnap Aradra, hogy szemtanul lehessenek ezen nagy sportértékkel bíró és amellet kiváló sportelvezetést nyújtó küzdelemnek.

A temesvári versenyzők impozáns gárdája délelőtt érkezik meg Aradra, az érdeklődők

nagy-zámu csoportjától kísérve és mi sem igazolja jobban a mérkőzés fontos voltát, mint azon körülmény, hogy a temesváriak a 100 yardos futásra 6, a gerelydobásra 4, a 804¹/₂ méteres futásra 4, a diszkoszdobásra 4, a stafétafutásra 8, a 100 méteres labdaveretéssel való futásra 15, és a football-mérkőzésre 11 versenyzőt hoznak. Ezen imponáló számnak természetesen megfelel az aradi küzdők száma is s így az Atlétikai Klub holnapi versenye nemcsak mint Dél-magyarország nagyfontosságú sporteseménye, hanem mint érdekes látványosság is előreláthatólag nagy nézőközönség előtt fog lezajlani.

A verseny, mint már megírtuk, az Atlétikai Klub Török Gábor-utcai sporttelepén folyik le. Az előmérkőzések fél 2 órakor kezdődnek, tekintettel a rövidülő nappalokra; a tulajdonképeni verseny fél 3 órakor s a football-mérkőzés pont fél négy órakor veszi kezdetét. Helyárak: Páholy 5 kor. Tribün ülőhely 1 kor., állóhely 60 fillér, diák-állóhely 20 fillér.

Aktuális emberek.

Szervusz, Hostalek!

Arad, október 13

A Népszínház előtt néhány kórista illetéke nélkül beleavatkozott a Hostalek ur arcába. Szervusz Hostalek! — kiabálták a derék fiúk és hölgyek, miközben erőiesen odaillesztették ujjait a kellemes igazgatójelölthöz, aki heteken keresztül vezette az orruknál fogva a művészeket, az igazgatót, a titkárt és az egész személyzetet, s anélkül, hogy egy hatos lett volna a zsebében, uri módon játszotta a miliómost. Senki nem kutatta, hogy ki ő, a teljhatalmu ur, aki primadonnák felekezeti viszonyait és művészek modorát egyaránt kifogásolta, aki kirugott a színházról és berugott a színházba, aki a milliók sejtelmes lázát kergette naiv művészek szívébe. Mindezt minden nélkül: nem kellett hozzá egyéb, csak egy adag szemérmellen hetykeség, uri fellépés és nagyképűség.

— Szervusz, Hostalek! — kiáltották a kóristák, és a kóristáknak igazuk volt. Hiszen ez a Hostalek régi jóismerős. Ezt a spócit már tömérdek alkalommal láttuk, különösen Magyarországon. Ebben az országban a leghetetlenebb dolgoknak is akad hívójuk; csak kelő formában kell „beadni” őket. Karrierek teremnek így a magyar humuszen, ragyogó és fényes karrierek. Szervusz Hostalek, kedves öreg barátunk! Benned megvolt az a pekeli humor, hogy kiváló képességeidet egy rövidéletű pünkösdi királyságra pazarold: mások, ugyanarról a fakultásról, a melyente működtél, bentülnék a parlamentben és hol helyeselnék, hol mezoznak, de mindig kapnak valamit a konoból.

Szervusz, Hostalek!

... Ha a székhámosok kitűnő társadalmán áttekint az ember, úgy találja, hogy a Népszínház kitűnő svindlerje Humbertékhez áll legközelebb. A Humbert-família is évtizedekig csalta és fosztogatta a könnyenhiwó páriákat egy millió örökség meséjének segítségével. Ott se tudta senki, hogy hol őrzik a milliókat. A *Credit Lyonnais* vaspáncélos szekrényeit látták maguk előtt a naiv Bonhomme Jánosok, s amikor kisült, hogy a töméntelen pénz csak a hold nevű csillagzatán található, nagy lón a csalókozás.

És ebben az állatszóló, együgyű csalásban határozottan van valami zsenialitás. A szemtelenség zsenialitása, a feltétlenül imponáló merész. A zseniális székhámosok nem azok, akik agyafart ravaszsággal, bonyolított tervekkel dolgoznak. A lángész, ha már gazságra vetemedik: logikával dolgozik. És a logika azt mondja, hogy körmönfont tervek rendszerint bizalmatlanságot keltenek, míg egy egyszerű, ostoba mese, melynek valószínűségét az első

megvizsgálásra ki lehetne deríteni, bizalmat kelt. Az emberek azt mondják: Csak nem tart bennünket olyan ostobának, hogy ilyen együgyűséggel be lehet bennünket csapni! Tehát nem is akar bec apni. És mert a mese valótlansága könnyen bebizonyítható, mindenki valónak hiszi. Ez már az emberi logika. Poe Edgar írja valahol, hogy, ha kutató szemek elől el akarasz valamit rejtetni, tedd azt feltűnő helyre. Keres... i fogják minden zugban, rejtett helyeken, fiókokban, hasadékokban, mindenütt. De arra senki sem gondol, hogy az elrejtetni valót szembeálló helyre tessed. Ugyanez a logika a Hostalek féle emberek logikája.

Néhány évvel ezelőtt ezzel a logikával járta be fél Magyarországot I. az Szolimán, a szomáli „alkirály.” Hitték neki, mert világos volt, hogy hazudik. Ha komoly emberek társaságában komolyan elmondod, hogy láttál repülő bivalyt: nincs senki, aki el nem hinné. Inger szolimán is elhitette, hogy ő, az alkirály kereskedelmi kapcsolatot akar teremteni Magyarország és Szomáli között. Tárgyalt a miniszterelnökkel, handabandázott, lármázott: és a boldog Magyarország tényleg elhitte, hogy nem boldog a magyar, miglen Szomáliból elefántcsont nem jön a nép közé. A végén aztán kisült, hogy Inger Szolimánnak csak annyi köze van Szomálihoz, mint egy tenoristának Schoppenhauerhez. (Tudvalevőleg a tenorista olyan lény, amely Schoppenhauerrel azt sem tudja, hogy eszik-e, vagy isszák?) Inger letartóztatták, de ez őt nem ingerele. Ismét szabadlábra került s a legutóbbi választáson fel is lépett Magyar-Csékén. Az alkirály szeretett volna képviselővé sülyedni.

A női Hostalekek sem ritkák. Ott van például Tihanyi Irma, aki egy előkelő diplomata váltóival szerzett magának pénzt. Senki nem is gondolta, hogy az aláírás hamis, sőt mindenki meg volt győződve, hogy a diploma... isé... barátja a szép leánynak. Sokan még ma is azt hiszik, hogy Tihanyi Irma azért került börtönbe, mert a barátja meg akart tőle szabadulni s a valódi váltó aláírásokat hamisnak deklarálta.

Itt van Krivány, aki diósgyőri papirokat dugott az elloptott értékpapírok helyébe. Naiv család volt: mégis csak akkor vették észre, mikor már százazrek veszték el. Itt van az aradi Barik Lulu, aki szabó létere ma *Chefredakteur* Berlinben és abból él, hogy „előkelő” lapjában hiszékeny főurakról írván, megfizetteti magának a nyilvánosság kizárásával megjelent reklámot.

Szóval az emberek jóhiszeműsége, vagy mondjuk: ostobasága a Hostalekeknek még mindig biztos alapot nyújt a megélhetésre. És a Hostalekek nem sokat törődnek egy-két nyaklevesssel. Ma nekem, holnap neked. Amnyi azonban tény, hogy a kóristáknak igazuk volt, mikor melegen és barátságosan ismerősként üdvözölték a felbemaradt direktort:

— Szervusz, Hostalek!

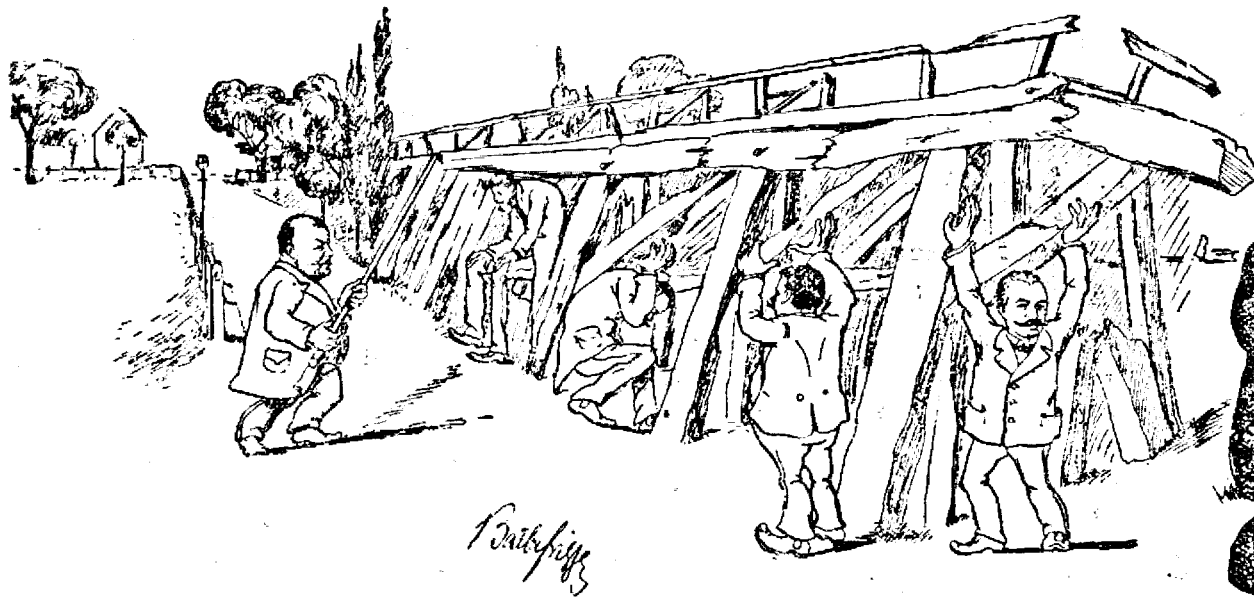
—zah.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Tanítóegyesületek segélyalapja f. hó 18 án, azaz pénteken délelőtt fél tizenegy órakor a Weltzer János utcai iskola könyvtári helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

(—) Kereskedelmi szaktanfolyam a felsőbb leányiskolában. A keresk. szaktanfolyam nők részére október 15-én kezdődik. A szaktárgyak a következők: könyvvitel magyar-német levelezés, keresk. számtan, szépirod. és amennyiben kellő számú hallgató jelentkezik, kereskedelmi ismeretek. A tanfolyam öt hónapig tart. A tandíj, mely havi részletekben is fizethető, összesen 50 korona és 6 korona beiratási díj. Jelentkezhetni naponként 12—1-ig és vasárnap 9—11-ig a felsőbb leányiskola igazgatói irodájában.

Az aranyhid.

Hol buzgón folyik a Maros — mely, hol tiszta, hol zavaros, — ott van e város legfőbb fénye — sőt mondhatnók, a büszkesége. A hid, amelynek fa a járma — ez volt a polgárságnak vágya, — ah birni őt, ah birni őt, — a nagyszerű módon dicsőt, — Imádkozott a város apja: — Óh ha a kőncstár átaladja, — miénk lesz majd e szent erekle, — amelyet tisztelünk szeretve. — Oda fogunk mi akkor hatni, —

hogy ne kelljen őt támogatni, — s mivel őrizni őt bajos, — majd javítja Virágh Lajos. — És tényleg jött a percek perce — mely örömmel dús vala persze — és nincsen még hónapja három — a miénk lett a fa s a járom, — Es azóta a hid alatt — a javítás buzgón halad. — Kit termete predesztinál, — Nachtnébel támasztéknak áll — és mint ki ekörül okos, — támasztja Sarlot Domokos. — És javítják. Jó

foltra folt: — ily szép e hid még sohse volt. — Am mert a biztonság kívánja — kivonul a papoknak hármja — és imádkoznak buzgón, hévvel, — mondhatnók hősi szenvedélylyel. — Mert a hidat, már ennyi szent, — nem Virágh Lajos tartja fent, — sőt nem is a Marosnak partja:

Szegényt csak az imádság tartja!

A Népszínház mecénása.

Hosztalek ur szerelme.

Diskrét ügyecskék.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 13

A Hosztalek-afférről beszél az egész főváros. Valóságos operett ez a história, melynek minden részlete csak úgy duzzad a humortól. Valószínű, hogy a Népszínház elakadó szekerét alaposan kisegítene a kátyuból egy olyan sláger, mint aminő ez volt: csak az a sajnálatos, hogy a dolog nem a nézőközönség előtt került színre.

Budapesti tudósítónk a következő újabb részleteket jelenti a Hosztalek ügyről:

(A szerelem, a szerelem...)

Harkányi-Hosztalek Nándor Béla János ügye foglalkoztatja még ma is a kedélyeket. Szervusz Hosztalek, hangzik mindenfelől kávéházban, mulatóban, vendéglőben s Hosztalek ügye immár helyet foglal minden művelt család asztalán, sőt fogadásokat tesznek, örült-e Hosztalek vagy szélhámos? A közhangulat úgy ítélte, hogy Hosztalek bolond, de igen különös és igen ötletes bolond.

A Népszínház környékén mu'atságos történeteket beszélnek a szép napokról, amikor Hosztalek nagyságos ur dirigált. Mert Nándor Béla János szigorú volt és kérlelhetlenül elcsapta azokat, akik nem titulálták nagyságos urnak.

Hosztalek különben egy újságíró előtt még ma is azt hajtogatta, hogy az egész botrányt egy régi, elfakult szerelmi ügyének köszönheti és ma a szerződésben kikötött 200 000 koronát kifizette volna közjegyző előtt Vidor Pálnak.

— Lássá, a szerelem, mondta mosolyogva, a szerelem.

A jó megjelenésű és kitűnő modoru fiatal ember úgy beszél és oly eltanúhatlan gesztusai vannak, mintha subanckorától kezdve a mágna-kaszinóba járt volna. A legesodálatosabb ebben az emberben az, hogy konokul hiszi saját hazudozásait, beleléte magát a százezrekbe,

a direktorságba és inkább vépadra menne, semhogy egy jottányit engedne füllentéseiből.

— Mindezt a szerelem tevő. Ennyit mondott s a szerelemnek tulajdonítja a botrányt, a pofonokot, a gyönyörű terv hajótorását. Hosztalek S. Katicát, a Népszínház kardalosnőjét okozza a skandalumért, akivel — ugymond — viszonya volt és akitől 6000 korona végkielégítés és egy kis Hosztalek hátrahagyása után elvált.

S. Katica ma Hosztalek nyilatkozatával szemben a következőket jelentette ki:

— Hosztalek nyilatkozatának minden szava hazugság. 1898-ban ismerkedtem meg vele, akkor még nem voltam színháznál, privát leány voltam. Hosztalek eljárt hozzánk és komoly szándékkal udvarolt nekem. Meg is kérte a kezemet és szüleim beleegyeztek a semmiképen sem előnyös házasságba. Ő már akkor, mint most, édesatyja házában kegyelemkenyérrel élt, nem volt foglalkozása és nem keresett egy fillért sem. Ismerettségünk mind bizalmasabb lett, kihirdettek bennünket és két nappal az esküvőnk előtt egyszerre eltűnt Hosztalek.

Mint később megtudtam, amikor engem csalogatott, már jegyben járt egy erdélyi leány nyal, a mostani feleségével. Mi akkor bepereltük gyermektartásért, a bíróság meg is ítélte 40 korona tartásdíjat, de ebből a mai napig egyetlen egy krajcart sem tudtam behajtani. Hát ez a korona sohasem ígért és sohasem adott. Amint a színházhoz jött, rögtön megismertem. Ez kellemetlen lehetett neki, mert a csütörtöki délutáni előadásán azzal fogadtak pályatársaim:

— Szegény asszony, téged kitétek. Föl bontják szerződésedet, mert Harkányi nagyságos ur azt mondta, ki kell rugni.

Ennyit tudok róla és még azt, hogy másra értelmelte azt, hogy ki kell rugni.

Harkányi Nándor Béla János tegnap megbízást adott Vaisz Sándor dr. ügyvédnek, hogy indítson sajtópórt ama lapok ellen, amelyek rágalmozással illették és súlyos testi sértés miatt jelentse föl a bántalmazóit.

(„A pénz nem számít.”)

Se szeri, se száma az eseteknek, amelyek ma közszájra kerültek a Hosztalek-eset kulisza-

tíksiból. Valameennyi eplzód azt mu'atja, hogy ebben a szélhámosban bizott és „százezreinek” hatalmára épített a Népszínház apraja-nagyja.

Hosztaleket dr. Kovács Sándor fővárosi ügyvéd és Mihály Antal debreceni államépítészeti tisztviselő mutatták be Harkányi Nándor néven Vidornak. Hosztalek azzal kezdte, hogy ő nyári színházat épített a Margitszigeten és ott a Népszínház személyzetét akarja játszani. Vidor úgy vélte, hogy ez esetben a személyzet kibővíthető, ami sok pénzbe kerül.

— A pénz nem számít, — vélte Hosztalek — van, amennyi kell!

Ez a fellépés tévesztette meg az igazgatót, aki aztán azt is elhitte, hogy Hosztalek öt-hatszázezer koronát hajlandó befektetni a Népszínház egész „üzemébe.”

— Konvertálom az összes adósságokat! — mondotta nagy hangon és másnap már a legapróbb baletipatkány is arról beszélt a Népszínháznál, hogy megérkezett az „égi küldött”, aki mindent — konvertál. A „konverzió” szó hihetetlenül népszerű lett huszonnégy óra alatt a Népszínháznál.

A történelmi hűség kedvéért fel kell jegyezni, hogy egy aggálya mégis akadt Vidor Pálnak. Az első megbeszélést követő napon megszólította Hosztaleket:

— Hát hol a pénz?

Amire a „csördes társ” a világ legtermészetesebb hangján konstatálta:

— Mit gondol, direktor ur, százezreket csak úgy máról holnapra lehet felmondani a bankokban? Ma felmondtam a készpénz betéjemet és mához egy hétre kezeim között lesz néhány százezer korona.

Sőt tegnap délelőtt, kiebrudaltatása előtt néhány órával, Vidor ismételt sürgetésére, kijelentette:

— Holnap jár le a banknál a felmondási idő. Alighogy korán reggel kinyitják a bankot, kiveszek százötven ezer koronát!

Közben pedig úgy rendezkedett be a Népszínház épületében, mint egy valóságos — intendáns.

(Olyan intendáns-féle.)

A színház egyik ismert nevű művésznöje elfogta a portás fülkéjében...

— Nagyságod — mondotta neki — hivatalokat is fog tartani a színházban? Nagyságod rendszeresen be fog járni?

— Oh, hogyné! — felelte Hosztalek. — En kérem olyan *intendáns*-féle akrok lenni. Művészeti ügyekben a vezető, akitől minden függ... Rengeteg sok reformot fogok itt megvalósítani...

Es csakugyan elkezdte a reformokat. Vidorék csöndes rezignációval és elpárástól dühhelték a „milliomos” basáskodását. Minden este megjelent a baloldali, második számú páholyban, hová bejelentés nélkül senkinek sem volt szabad belépnie. Felvonásközlőkben be-belátogatott színésznőket öltözőbe, ahonnan „kinézte” a színház állandó habituéit, öröket rendelt a vasszék-oz, hogy illetéktelenek ne léphessenek a színpadra.

Ez okból a színház portását különös kegyelese fogadta: felemelte a fizetését, csak hogy ide-eneket és avatatlantokat be ne bocsásson a színházba.

Nappal igazgatott és tervezett. Reutter Ferenck, a színház gazdasági főnökének és Vidor eddigi társának, felmondott és huszezer korona végkielégítést ígért neki. Azt már megírta, hogy felhívatta magához Komlóssy Emmát, a Ledólszky Gizellát, akiknek szintén felmondott, mert ugymond: „Zsidó primadonnákat nem használhat!” Elcsapta dr. Fodor Oszkár titkárát, mert a maga „jogtanácsosát” akarta helyébe tenni, elcsapta Berényi Miklós főpénztárost, mert sokat jár kávéházba. Egy színészt azért csapott el, mert nem köszönt neki udvariasan.

Egy délelőtti meghallotta, hogy a zongorateremben próbálnak:

— Mit próbálnak ott fenn? — kérdezte.

— „A madarász”-t — felelték.

— Hagyják abba a próbát! Ezt nem adjuk, ez egy régiség. Új és vig dolgok kellenek a népnek. Az ilyen történelmi drab, mint a „Rab Mátyás” is, csak háromszor fog menni... Majd megmutatom én, hogy kell színházat csinálni... Tizenkét angol balleritát hozunk Londonból, mert a ballett a fő... Legközelebb utazunk... Stoll rendező ur, készüljön a londoni utra...

Állítólag egy újságíró is szerződött a londoni utra, száz korona napidíjjal.

Majd ismét szemlét tartott a portás páholyában:

— A tükröt vigyük innen ki! — rendszerezett.

— Miért, nagyságos ur?

— Mert a színésznők itt sokáig nézegetik magukat és lekésnek nekem a próbáról!

Es így tovább. Vidorék pedig nézték, nézték és türték, mert övé volt a pénz és a hatalom. Mindaddig, míg megpofozva ki nem perdült a milliomos ur a Kerepesi ut aszfaltjára.

(A közvetítő.)

Hosztaleken kívül még egy különös szereplője van az afférnak: az „üzlet” közvetítője. Michnya Antal. Erről dr. Kovács Sándor ügyvéd azt mondta, hogy földbirtokos s mások mint mérnököt emlegettek, mi pedig a következő hiteltel adatokat tudtuk meg róla:

Michnya Antal, aki legrégibb habituéja a Népszínháznak, *Porcsolt* Kálmán sógora. A volt igazgatóról maradt „öröngyalnak” Vidorra, akitnek most „milliomos” szerzett. Michnya se földbirtokos, se mérnök nem volt soha, hanem őrmester, s mint igazolványos altiszt került az esztergomi államépítészeti hivatalba *napidíj*-nak. Később írta lett.

Esztergomban nem igen vették komolyan s azért elhelyeztette magát onnan Debrecenbe. Előzőleg föllépett egy képviselőválasztáson, de csak tizenkét szavazatot kapott. Debrecenből

gyakran feljárt Budapestre, sokszor a tégig itt volt s végül állandóan a főváros lett a lakóhelye. Ugy szerepelt, mint tekintélyes habitué, mérnök, vagy földbirtokos. Hosztaleket s hozta össze Vidorékkal s ő adta róla a kitűnő információt.

Zalay Margit novellája.

Szerzői Szerzői

(Egy különös jogeset)

Arad, október 13.

Vannak kitűnő művésznők és vannak kitűnő írók. Vannak kevésbé kitűnő művésznők és kevésbé kitűnő írók. Vannak írók, akik plagizálnak és vannak, akik plagizáltatják saját remekműveiket másokkal. Vannak továbbá művésznők, akik nem plagizálnak, de akaratauk is kénytelenek plagizálni.

Mind Ezeket csupán azért bocsájtok előre, hogy lehetőleg még zavarosabbá tegyük azt a kis ügyet, amely alább következik s melynek főszereplője Zalay Margit, akitől nem vagyunk hajlandó elárulni, hogy a fent körülírt művésznők melyik esztályába tartozik. Azt azonban eláruljuk, hogy most az író Zalay Margitról lesz szó. Mert ilyen is van.

A minap ugyanis vaskos levelet hozott a posta. Az ilyen vaskos levelekről tudni illik, hogy rendszeren egy teljesen tehetségtelen fiatal kezdő munkáját tartalmazza. A fiatal kezdő kijelenti, hogy ez a legelső műve, dobjuk a papírkosárba de inkább mégis közöljük. A fiatal kezdők igen bájos fiúk és hölgyek és megvan a maguk határozott rendszere melylyel a kísérő leveleket megírják. Ezek a levelek rendszeren annak a szerkesztőségi tagnak adódnak át, akitnek éppen a legrosszabb kedve van. A mérgező természetesen szétszedi, felboncolja, analizálja, ürálja a szegény irodalmi terméket, feldarabolja, kigunyolja, szóval kivesszi a tüdejét. És azután jön a papírkosár. Ez az eljárás arra jó, hogy csak jó dolgok kerüljenek a lapba. Mert ha a mérgező kartárs valamire azt mondja, hogy jó, akkor az bizonyosan műretek.

A fentemlített vaskos levelet tehát felbontatlanul odaadtuk a legharagosabb munkatársnak. Az illető feltépte a borítékot, elolvasta a kísérőlevelet és minden további nélkül így kiáltott:

— Uj ju!

Ez annyit jelent, hogy szenzációról van szó. A szenzáció pedig a következő levélből állott:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Bátorkodom kérni, sziveskedjék ezt a mellékelt írást b. lapja legközelebbi számában közreadni, — amennyiben a közölhetőség mértékét megüti.

Ez első kísérletem és ha netán nem sikerülne vele tetszését megnyernem, kegyeskedjék a szerkesztői üzenetek rovataiban tudatni, hogy mik a hibák?

Ha esetleg kijavíthatók lennének, teszek még egy kísérletet.

Szivességét előre is köszöni tisztelő híve.

Arad, október 7.

Zalay Margit,

az aradi Nemzeti Színház tagja.

A levélhez mellékelt novella azonban még szenzációsabb volt. Amennyi szenzáció előt *Oszkán-gulat* cím alatt, az mind beleszerült ebbe az írásba. Például ilyenek:

Oh, micsoda uzsorás lélek van énbennem, hogy nem tudok betelni ezzel a perzselő szerelemmel és határtalan önzésémben még a viszontszeretetésnek tökével felérő kamatait is habzsolnam olthatatlan vágygyal, hogy beteljek — a boldogsággal. Es erre a törekvésre mily guny a nyugalom a forrongó életben, amely megtagadja tőlem a kinok kinjával megérdemelt jutalmat, mert *akit mi szeretünk, az mást szeret, aki minket szeret, azt nem szeretjük*...

Hát ez szép, ugye? A redakció uszott a kéjben. Csak a rendőri tudósító huzta fel gyanakodva

az orrát. A kitűnő fiú, aki Sherlock Holmes meg-szégyenítő ügyességgel tudja a szenzációkat kikeresni, misztifikációt sejtített. Magához vette a novellát és rohant vele a színházba. A színházi referens azonban tiltakozott jogkörének ilyenén megsértése ellen és feltékenyen utánarohant.

Néhány rövid félóra múlva mindketten visszatértek. Nagyon elégedettnek látszottak, tehát nyilvánvaló volt, hogy kávéházból jönnek. A rendőri tudósító diadalmasan jelentette:

— Ugye, igazam volt! Nem ő írta!

Es tényleg: a novellát nem Zalay Margit írta. Más volt a kitűnő öltet tulajdonosa, aki kisdéd elmejének szülöttét ilymódon akarta az Aradi Közlönybe csempészni. Hogy ki: azt csak sejtjük, de nem áruljuk el.

A novellát ezek után odaadtuk a legmérgezőbb munkatársnak, aki szétszedte, felkoncolta, felboncolta és a papírkosárba lökte. Irodalomban nem ismerünk udvariasságot!

A szórakozott totalizátor

(Hol van Szemere Miklós?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A budapesti őszi löversenyek keddi napján különös eset történt. Azok a fogadók, akik a győztes lovat megfogadták, az esedékes kvótának csak a felét kapták meg, míg mások, akik a győztesen egy krajcárt se kockáztattak meg, egy furcsa véletlen folytán szintén pénzhez jutottak. A furcsa esetet *A Polgár* mai száma leplezi le a következőkben:

Az ötödik futásban, amely a nyeretlenek eladóversenye volt, *Harkányi* báró *Kártyás* nevű lova ért be elsőnek, míg a második helyre *Stelzer* és *Tolnai* jutottak.

A bíróság ítéletét azonban a totalizátor úgy értelmezte, hogy *Kártyás* és *Stelzer* jött be holtversenyben elsőnek s így a kvótát két részre osztva, a 8-as számú *Kártyás* és a 8-as számú *Stelzer* fogadói között osztotta meg a nyereményösszeget. Így történt meg, hogy azok, akik *Kártyást* fogadták, *ötven százalékkal megrövidültek*, viszont *Stelzer* hívei jogtalanul vágták zsebre a nyeréktől elvont összeget.

A totalizátor jó ideig fizette már ki tévesen a nyereményösszeget, míg nagy későn rájött, hogy hiba történt. Ekkor a *Stelzerre* fizetett pénzek kiutalását *besszűntették* és *Kártyás* kvótáját tíz koronára *kilencvenkilenc koronában* állapították meg. Azok a nyerők, akik még e-ideig nem váltották be ticketjeiket, ilyen arányban részesültek tehát a nyereményben.

Természetes, hogy amikor a közönség körében híre ment a tévedésnek, akik *Kártyásra* csak tízszeres pénz felét kapták, reklamáltak a visszatartott összeget. A totalizátor azonban hallani sem akart követelésének teljesítéséről.

A károsult játékosok szerdán délután megjelentek a Lovaregylet igazgatóságánál és kérték a többlet kilizetését. Az igazgatóság azonban, arra való hivatkozással, hogy több a jelentkező, mint amennyi tickettet a totalizátor kiadott, a fizetést megtagadta. De hogy a károsultak ne essenek egészen kétségbe, kilátásba helyezte, hogy a továbblakról a jövő hét folyamán levélben fogja értesíteni az érdekelteket.

A károsultak megkísérlették, hogy az éppen ott levő *Battányi* Elemér gróffal beszélhessenek, de az elnök nem állt velük szóba.

Aki hibát követ el, viselni tartozik annak következményeit is. A totalizátor mulasztást követett el, tehát az ő dolga, hogy a maga tévedését kikorrigálja. Tény az, hogy a fogadók nyertek és elesetek a nyereményösszeg egy tekintélyes részétől, amelyhez jussuk volt, s amit

előbb, vagy utóbb, de mindenesetre meg is kell kapniok. A Lovaregyletnek nincs joga ahhoz, hogy valakinek a jogos pénzét visszafogja, akár fizet pauszát a lapoknak, akár nem. Ezen még a Szemere Miklós ur legklasszikusabb beszéde se segíthet.

Szelle József Japánban.

Nyomorog és beteg.

Kis gyermekeivel hazakivánczozik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A nagyszilű szélhámosok között is határozottan számottevő volt aradi ügyvéd, Szelle József tudvalevőleg elmenekült az igazságszolgáltatás keze elől. Megszökött. Senki sem tudta biztosan: hová, merre ment, csak elvélve halatszott róla itt ott valami kósza hír. A legkülönbözőbb találgatásokra szolgáltatott anyagot Szelle holléte s különösen azok, akiket ez az ember bűnös manipulációival lelketlenül sodort a romlásba, erősen érdeklődtek aziránt, hogy hol lehet és mit csinál a hajdani gazdag fiskális, a társadalom „kiváló alakja.”

Évek multak el. Szelle Józsefről semmi hírt érdemi hír sem érkezett. Két kis fiával, kiket magával vitt, nyomtalanul eltűnt a nagy világ forgatagában. Barátai és rokonai hiába kutattak utána, az ügyesség hiába adott ki köröző leveleket, Szellenek nyoma veszett.

Ezelőtt két évvel érkezett először hír Szelle József és két kis fiáról. Szelle Japánba szökött. Azért választotta ezt a mérhetetlen távolságban lévő országot, mert Japánországgal nem állunk kiadatási viszonyban.

Szelle biztos menhelyet talált Japánban. Ott megtelepedett és gazdálkodásba kezdett. Eleinte jó sorsa volt a távol messzeségben. A gazdálkodás jól jövedelmezett és a nagyszilű szélhámos kényelmes életmódot folytathatott gyermekeivel együtt.

Aztán változás állt be Szelleék sorsában. Szellenek elfogyott a pénze, ne folytathatta a gazdálkodást, beteg lett és az előbbi jó módot a legsötétebb nyomor váltotta fel. Szelle ágyba került és két kis gyermeke a messze idegenben nyomorogva tengette életét.

Az idősebb fiu apja biztatására végső szükségben Szelle egy Pozsonyban lakó barátjának levelet írt és megrázó sorokban írta meg szerencsétlenségüket. Így tudták meg a barátok Szelle tartózkodási helyét.

Időközben felgyógyult a volt ügyvéd és kikerülve az ágyból, újból megkezdte az összeköttetést itthoni barátjaival.

A gyermekek híradása mindenben igaz volt. Szelle és két gyermeke nyomorog. Szelle azonkívül a honvágy és kis gyermekeinek jövője miatt aggodalom is bántja. Beteges és mint írja, nem tudja, vajjon sok ideje van-e az életből hátra. Ha odakünn a messze távolban talál meghalni: kis gyermekei, kik közül az idősebb most 13 éves, egészen magukra hagyatva, gyámoltalanul maradnak vissza. Az idegenbe szökött ügyvéd hazajövetelének azonban egy nagy akadálya van. A Szelle ellen folyamatba tett bűnvádi eljárás eddig nem évült el, mert az ügyesség a bűnperek elővételére előtt mindenkor megindította az újrafelvételi eljárást.

A szerencsétlen gyermekek — kik már alig beszélnek magyarul — egyelőre tehát nem láthatják viszont a rég elhagyott szülőföldet, mert meggátolja őket ebben az apjuk bűne.

Van azonban mód arra, hogy Szelleék vizsdatérhessenek. Az igazságügyminiszternek van

egy rendelete, melyben utasítja az ügyészségeket, hogy az elővételéknél ne járjanak el rigorozusan. Nem kell bolygatni az újrafelvételt és hagyni kell, hogy a bűnügyek elővüljenek.

Szelle barátai ismerve ezt az igazságügyminiszteri rendeletet, most abban fáradoznak, hogy Szelle bűnügyében az újrafelvételt megakadályozzák. Ha ez sikerül, úgy nemokára semmi akadálya sem lesz annak, hogy a szélhámos gyermekei hazatérve, ne szenvedjék apjuk bűneért a hontalanság keserűségét.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Gyöngyélet, bohózat. Este: Gerolsteini nagyhercegnő, operett. (Bérlet B.) Hétfő: Gül-Baba, operett. (Bérlet C.) Kedd: Parasztszűlet, opera. Válás után, vígjáték. (Bérlet A.) Szerda: Lucifer, színmű. Bemutató előadás. (Bérlet B.) Csütörtök: Lucifer, színmű. (Bérlet C.)

* A gerolsteini nagyhercegnő. A jó öreg Offenbach, hogy elcsépett szólással éljünk, ma este rettenetes kínokat szenvedett sirjában. Forgott szegény nagy mester és csak nem tudott megnyugodni este fél nyolctól fél tizenegyig. Ebben az időben adták ugyanis a hallhatatlan operett-szerzőnek A gerolsteini nagyhercegnő című operettjét, az aradi Nemzeti színházban. Ezzel a kínos kis bevezetéssel be is fejezhetnénk mai beszámolómat, ha a rendezésről nem akarnánk még egy megjegyzést tenni. A harmadik felvonásban egy ágy van a színpadon. A mucsai nyári színpadon nem állítanak be olyan izléstelen nemtörődomséggel egy ágyat a színpadra, mint ezt ma nálunk tették. Valamit a jó ízlésre is kell adni.

H. G.

* A jövőhét műsora. Hétfőn Gül Baba operett kerül színpadra C bérletben. Kedden a „Parasztszűlet” opera Schubert Jeny és Lovag Ferrari olasz operaénekesek fellépésével. Ezt megelőzi a „Válás után” Blisson vígjátéka, melynek szereposztása a következő: Duval — Szendrey. Diana — H. Körösy J. Burganof-Borbély Gabriella — H. Harmath Józsa. Champeon-Delli Bonivárdné — Benkőné. Corbillon — Várnay. Szerdán premier lesz. A budapesti nemzeti színház legutolsó újdonsága Lucifer kerül műsorra E. A. Butti-nak ez az érdekes darabja. Európa minden színpadán műsoron van. Szeptember 15-én volt a budapesti bemutató és ilyen rövid időközbe már itt is műsorra kerül a főbb szerepeket: Bácsné, H. Harmath, J. Hunyady, Keszler, Beregi, Várnay, Szathmáry játszik. Szerdán a Lucifer előadását megismétlik. Legközelebbi újdonság A vig ózeveg lesz, melyből nagyon szorgalmasan folynak a próbák.

* Egy aradi szobrász-művész alkere. Szamosújvárt e hó 21-én leplezik le Molnár Antalnak a város egykori orsz. képviselőjének mellszobrát, melyet közadakozásból készített Szamosújvár közönsége. A pompásan sikerült bronzszobrot Szép Ferenc, az aradi fa- és fémipariskola szobrászati osztályának művezetője mintázta, aki visszavonultan és zajtalanul végzett művészi munkásságával már régóta kiérdemelte a beavatottak elismerését.

* Vecsey aradi hangversenye. Vasárnap, október 14-én a Fehér Kereszt-szállóban tartja Vecsey Ferenc, az összes európai hangversenydobogókon megbámult ifju hegedűművész aradi hangversenyét. A hangversenynél, a melyen Tarnay Alajos zongoraművész is közreműködik ez a műsora:

1. Wieuertemps: Hegedűverseny D-moll a) Andante b) Andante religioso, Scherzo-Vivace. c) Finale marziale, Allegro Vecsey Ferenc. 2. a) Chopin: Nocturne F-dur b) Schubert: Moments musicaux c) Chopin Valse As-dur Tarnay Alajos.

3. Wieniawski: Faust Ábránd Vecsey Ferenc.

4. Paganini: Palpiti Vecsey Ferenc.

2. a) Tarnay: Hold és éjjel, b) Liszt: Magyar rapszodia Tarnay Alajos.

6. Hubay: Csárdafelzenetek 3. sz. Vecsey Ferenc. Zongorakíséret: Tarnay Alajos. Kezdeté pontban délután fél öt órakor. Jegyek 10, 6, 4 és 2 kor, válthatók: ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

A Bubics-botrány vége.

A megszarolt püspök.

Megszüntették az eljárást.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

Nagy port vert fel annak idején Bubics Zeigmond volt kassai püspöknek botránya, akit adósságai miatt ez év elején koadjutorral helyettesítettek püspöki székhelyén. A püspök akkor azzal a panasszal fordult a büntető bírósághoz, hogy az ő anyagi romlását az ő volt magántitkára, Hajnóczy József és László Fülöp budapesti műkereskedő okozták. Hajnóczyt azzal vádolta, hogy a kalocsai érseki székhely megszerzésének ürügye alatt elvitt tőle 17000 koronát. László Fülöpöt pedig azzal, hogy jóval az értéken alól vett tőle számos műkincset és hogy a múlt év december 30-án egy közjegyzői okiratot íratott vele alá, melyszerint a püspök Lászlónak 50.000 koronával adósa, elhivatván vele, hogy ez az okirat egyszerű birtokeladási meghatalmazás.

Bécsi, az öngyilkossá lett rendőrtanácsos a panaszra úgy Hajnóczyt, mint László Fülöpöt letartóztatta, két nappal később azonban Bakonyi vizsgálóbíró mindkettőt szabadlábra helyezte. A vizsgálóbíró egyuttal László Fülöp ellen elrendelte a vizsgálatot és Hajnóczy ellen az eljárást azon az alapon szüntette meg, mert ez a terhelt Bubics egy közjegyzői nyilatkozatát produkálta, melyben a püspök ellene csalás miatt emelt panaszát visszavonja. Ezen végzés ellen felfolyamodással éltek Hajnóczyra nézve a kir. ügyész, azt állítván, hogy itt hivatalból üldözendő büncselekményről van szó és László Fülöpöt nézve Várkonyi Oszkár dr. védő, aki László ügyében is a vizsgálat mellőzését kérte. A vádtanács, mielőtt a két felfolyamodás érdemében határozott volna, visszadta az iratokat a vizsgálóbírónak a nyomozás kiegészítése végett. Ezt a kiegészítést a vizsgálóbíró a nyár folyamán elvégezte és annak során előbb tanukat hallgatott ki László Fülöp előéletére vonatkozólag. Ezen tanuk egyhangzólag azt vallották, hogy Lászlót mindenkor tisztességes és jómódu kereskedőnek ismerték.

Kihallgatta továbbá Radisich Jenő iparművészeti muzeumi igazgatót szakértő gyanánt, aki azt vallotta, hogy a vitás műkincsek legnagyobb része értéktelen utánzat és a valódiaknak értéke sem nagyobb, mint a mennyit érték László, a püspök sajátkezű nyugtái szerint készpénzben kifizetett. Kihallgatta aztán Kasinczy Gyula kassai kir. közjegyzőt is, aki teljesen megcáfolta a püspöknek az 50 ezer koronás közjegyzői okiratra vonatkozó előadását. Azt vallotta ugyanis, hogy a püspök ezt az okiratot érett megfontolás és hosszas megvitatás után tartalmának teljes ismerete mellett állította ki. Végül elrendelte a vizsgálóbíró a Badenben betegen fekvő püspök szembeállítását László Fülöppel, de a badeni járásbírósg ezt a kérést azon az alapon tagadta meg, hogy László Fülöpöt, mint magyar állampolgárt maga elé nem idézheti.

Ezekkel a kiegészítésekkel a vizsgálóbíró

ujra beterjesztette az összes iratokat a budapesti törvényszék vádtanácsához, amely most Langer táblabíró elnöksége és Holz bíró előadása alapján a felfolyamodásokat érdemben vizsgálta meg. A vádtanács az ügyész felfolyamodását — amint budapesti tudósítónk táviratozza — *elutasította*, ellenben Várkonyi Oszkár dr. védő felfolyamodásának helyt adott és ennek alapján úgy László Fülöp, mint Hajnóczi József vonatkozólag a bünvádi eljárást minden vizsgálat mellőzésével megszüntette.

A csabai választás.

A parasztpárt a demokraták mellett.

Pető Sándor fogadtatása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Mint már megírtuk, nagyon érdekesnek ígérkezik a csabai választás, amelyet a hó 25-ikén ejtenek meg. Achim parasztpártja a koalíció jelöltjével vette fel a küzdelmet a választásban. *Polatsch Pető* Sándor dr. (akinek névmagyarosítása éppen a mai hivatalos lapban jelent meg) ez az Aradon is jól ismert budapesti ügyvéd az egyik jelölt, akit, noha bevalótlan demokrata, Achim és pártja is támogatnak.

Pető Sándor dr. vasárnap volt először Csabán, ahol lelkesedéssel fogadták és ahol a jelölt gyűlésen is részt vett. A demokrata jelölt vasárnap tartja meg programbeszédét.

Pető Sándor dr. ma délután érkezett Csabára *Vázsonyi Vilmos* dr. és *Bródy Ernő* dr. demokrata képviselők és a budapesti demokrata kör számos tagjának kíséretében. Achim és pártja nagy óvásokban részesítették őket. A pályaudvar peronján Achim András üdvözölte a jelöltet, mint mandátumának örökösét, kijelentve, hogy ez a küzdelem, ez a győzelem nem kétséges. Azután *Darabos János*, a parasztpárt elnöke üdvözölte néhány szóban a jelöltet és vendégeket. Az üdvözítő beszédekre Pető Sándor dr. válaszolt. Hangsúlyozta, hogy bár ő demokrata, de azért elvtársaknak tekint a parasztpártiakat. Majd *Vázsonyi* beszélt, aki rövid, de annál izgatottabb tartalmú szónoklatot tartott. Üdvözölte a parasztpártot, amely a jövő.

— U: az, — mondotta *Vázsonyi*, — aki saját erejéből önállóan meg tud állni. És az urilasságnak ebben a nemes értelmében urak a parasztpártiak és ő hiszi, hogy urak lesznek a parasztpártiak a választáson is, urak lesznek a községben, urak az országban.

A tömeg lelkesen megéjenezte *Vázsonyi*t, akinek beszéde után a városba indultak. Több ezer emberből álló tömeg lobogó fátylafény mellett kísérté a jelöltet és a vendégeket. Már a vasúti indóház előtt fényárban uszott az utca és mindenfelé, amerre a menet elvonult, kivilágított ablakok voltak láthatók. A fogadtatásra kellő készenléttel a hatóság is kivonult.

A holnapi programbeszéd elé nagy izgalommal néznek Csabán. Ennek a magyarázata az, hogy a koalíció is állított jelöltet alkotmánypárti programmal *Beliczey Géza* nagybirtokos személyében, akit Aradon is jól ismernek és akit rokon kötelek fűznek a *Kintsig*-családhoz. Amint köz tudomásu lett, hogy *Beliczey* elfogadta a jelöltséget, a parasztpártban nagy izgalom támadt, mert veszélyeztetve látják a győzelmet, mivel *Beliczey* még az apja révén nagy népszerűségnek örvend a parasztság körében is, azonkívül a csabai intelligencia, a

birtokos osztály és a tisztviselők is nagy lelkesedéssel sorakoznak zászlója alá. *Beliczey* legközelebb mond programbeszédet, amely alkalommal támogatására több neves országgyűlési képviselő utazik le Csabára, többek között *Hock János* is, aki roppant nagy népszerűségnek örvend a községben. Népszerűségére jellemző, hogy midőn néhány év előtt az ékeszavu papképviselet *Schlauch* bíboros ellenzése dacára papjukká választották a csabaiak, a község lemondott egyúri jogáról, mert a bíboros nem erősítette meg *Hockot* állásában.

A választás napjáig most már állandóan mozgalmas napjai lesznek a városnak, ahol az intelligens osztály a parasztpárt terrorizálása folytán már is rettegésben van.

Az ezüst serleg.

A cigánylány hozománya.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Az aradi vasúti állomás közönsége ma délelőtt érdekes, de kissé különös jelenet szemtanuja volt. A peronon egy középkorú, hosszú hajú és füstös képű cigányember sétált, bal karján egy csecsemőt tartva. Az alig pár hónapos gyerek zajos sikoltozást csapott az apja karján, aki nem bírta lecsillapítani a gyereket. Miután minden kísérlete hiábavaló maradt, elővett egy serleget, megtöltötte vízzel és megitta a sikoltozó rajkót. Erre lecsendesült a gyerek. A víznek jótékony hatása volt. De ez csak annyiban tartozik a dologhoz, hogy a közönség a szép művű serleg iránt érdeklődni kezdett. Egy rendőr, akinek gyanus volt a serleg, odalépett a cigányhoz és megkérdezte, hogy miképen jutott ez birtokába. A serlegről ugyanis bizonyos volt, hogy ezüstből készült.

A cigány a rendőr kíváncsiságán nem akadt fenn, sőt büszkékedett is a serleggel.

— Bizony, ez tiszta ezüst! — mondta.

— Honnan szerezte? — kérdezte a rendőr.

— Van nekem másféle ezüstöm is! —

ütötte el a kérdést a cigány és az egyik zsebéből egy értékes ezüst tálat és több más ezüst-élejt vett elő.

Ez még inkább gyanus volt, mért is a rendőr felhívta az egyént, hogy jöjjön el vele a kapitányságra. A cigány szó nélkül engedelmeskedett. A rendőrségen a cigányt *Zubor Andor* fogalmazó, a bűnügyi osztály ideiglenes vezetője hallgatta ki.

Nemi faggatás után elmondta, hogy *Gáncsa János*nak hívják és *Ágostonfalva* (Háromszék-megye) illetőségű házaló.

— Honnan szerezte az értékes tárgyakat? — kérdezte tőle *Zubor*.

A cigány büszkén válaszolt:

— Az az én jogos tulajdonom. Budapesten vettem egy ékszerésztől.

— Es minek kell magának ezüst serleg és ezüst tál?

— Hogy minek? *Hát a lányomnak vettem hozományul.*

— Hol van a lánya?

— Itt van a keromon — szolt a cigány és bemutatta *Zubornak* az alig pár hónapos gyereket.

Zubor természetesen rögtön tisztában volt azzal, hogy a szerető apa, aki csecsemő leányának ezüst tárgyakból álló hozományt vesz, nem egyéb közönséges tolvajnál, miért is előzetes letartóztatásba helyezte *Gáncsa János*t. A cigány nem akarja bevallani, hogy hinnen lopta az ezüst tárgyakat, miért is a rendőrség nyomozást indított az ellopott tárgyak gazdájának felkutatására.

Goluchowski marad.

Nincs bizalmatlanság!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

A képviselőház pihenő napjaival a politikai élet teljes ernyedtsége és esemény-nélkülisége jár együtt. A kormány az expozé és az egyelőre beterjesztett törvényjavaslatok elkészítésének fáradságait pihenni ki, eközben a kiegyezési tárgyalások nehézségeire készülve elő. Ugyyszólván egyetlen eseménye a politikának a *Goluchowski* távozása körül támadt kavargás. Tudvalevőleg már a delegációk mult-kori ülése óta szinte szabályszerű pontossággal jelenik meg az a hír, hogy *Goluchowski* bukása befejezett tény és távozása már csak napok kérdése. Ezzel szemben bécsi forrásból eredő hírek egész határozottan állítják, hogy *Goluchowski*nak esze ágában sincs távozni, sőt amennyiben előállna az a helyzet, hogy a magyar delegációban bizalmatlanságot szavaznának neki, az ő bukásával együtt járna a magyar kormány bukása is.

Azokkal a hírekkel szemben, hogy *Goluchowski* a novemberi delegációk előtt lemond, bécsi forrásból ezeket jelentik:

Wekerle keddi kihallgatásán a király figyelmeztette a bizalmatlansági szavazat bekövetkezésének következményeire a miniszterelnököt. *Wekerle* ezután felkereste *Goluchowski*t, és biztosította arról, hogy a delegációk lefolyása alatt semmiféle kellemetlen incidens nem érheti. Miután *Goluchowski* aggodalmait ekként eloszlottak, a külügyminiszter kijelentette *Wekerle* miniszterelnöknek abbéli hajlandóságát, hogy személyesen Budapestre megy és a delegáció ülésein maga védi meg a külügyi költségvetést.

Itten azt is beszélnek, hogy *Goluchowski* baráti körben méltatlankodását fejezte ki amiatt, hogy a magyar képviselők közül többen tisztán személyi okokból indítottak ellene hajsztát, mert rokonaikat nem tudta oly diplomáciai állásokba juttatni, amilyenekre aspiráltak. Az itteni politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítottak a *Goluchowski* ellen folytatott akciónak.

Tisztában vannak azzal, hogy a menyenyiben a magyar delegáció *Wekerle* ígérete ellenére is bizalmatlanságot szavazna *Goluchowski*nak, ez a votum nemcsak azzal a következással járna, hogy *Goluchowski* lemondana. Az udvar hangulatára való tekintettel és a királynak a *Goluchovszky*-ügyben való állásfoglalása következtében szinte kétségtelennek látszik, hogy az esetleg *Goluchowski* grófnak jutó bizalmatlansági szavazat súlyos következzésekkel járna a *Wekerle*-kabinetre is.

A magyar miniszterelnök a királyt is, *Goluchowski*t is biztosította arról, hogy a delegáció mostani ülészakán el fog maradni a bizalmatlansági szavazat. Ha ez azonban mégis bekövetkeznék, akkor éppenséggel nem valószínűtlen, hogy *Goluchowski* lemondásával csakhamar a *Wekerle*-kormány távozása következne be.

Menesztik a cárt.

Nikolajevics nagyherceg — régens.

(A véres országból.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

Az angol liberális képviselők Moszkvába udvarias látogatást terveznek, hogy a fölösztatott дума-képviselőknek rokonszenvüket kifejezzék. E látogatás előzménye az, hogy a дума kiküldöttjei is résztvettek a Londonban tartott ideai interparlamentáris konferencián és mikor a dumát a cári ukáz fölösztatta, ők visszautaztak és megbízatásukat megszüntnek tekintették. Most az angol liberális képviselők ezt a szerencsétlenül félbeszakadt látogatást akarják visszaadni. A reakciós orosz kormány persze mindent elkövet, hogy e vizitnek útját állja, mert jól tudja, hogy az angol liberálisok az orosz forradalmi törekvések mellett akarnak tüntetni e látogatásukkal. De hiába mozgat meg a londoni orosz diplomácia minden követ, az angol kormány nem akadályozhatja meg az utazást, annál kevésbé, mert az angol közvélemény hevesen állást foglalt a tervbe vett tüntetés mellett. A nap legfőbb eseménye különben az, hogy híre jár, miszerint a cárt rövidesen menesztetni fogják.

Mai távirataink:

Don Rosztov, okt. 13. A Friedberg cég üzletét ma kirabolták. Hat rablót tetten értek. Egy hetedik 6180 rubellel megszökött. A rablók e pénzt az üzletben jelenlevő idegenektől szedték el. Az üzlet egyik alkalmazottja megsebesült. A letartóztatott rablókat az üzlet előtt összegyülekezett tömeg meg akarta lincselni és a rendőrségnek csak nagynehezen sikerült a nép dühe elől megvédeni.

Pétervár, okt. 13. A szent szinódus elrendelte, hogy e hó 30-án a cári családnak a borkii vasuti szerencsétlenség alkalmából történt szerencsés megmenekülése, valamint a cári manifesztum emlékére a birodalom összes templomaiban hálaadó istentisztelet tartassanak.

Moszkva, okt. 13. A városi tanács tegnap este viharos lefolyású ülésben nagy többséggel következő határozati javaslatot fogadott el: A városi tanács lehetetlennek tartja, hogy azon angol küldöttség ünnepies fogadásán résztvegyen, amely üdvözlő feliratot akar átnyújtani a fölösztatott дума tagjainak. A városi tanács, tekintettel arra, hogy a tény a nemzeti érzelmet sértené, arra utasítja a polgármestert, hogy a városi tanács nevében utasítsa vissza a fogadásban való részvételre való meghívást.

Pétervár, október 13. Az általános sztrájk, amely Lodz-ban három napja tart és vérontásokra vezetett, áttért a szomszédos gyárvárosokra. Sok ezer munkás letette a szerszámot, de békésen viselkedett tegnapig, amíg a bíróság el nem ítélte egy társukat és rögtön ki is végezte. Ekkor tetőpontra hágott az elkeseredés; a munkások vörös zászlók alatt bejárták a várost és összetűzték a katonasággal, amely sortűzet adott rájuk. Az első sortűzre sokan holtan terültek el és ekkor megkezdődött a hajsz a munkások ellen. Lodz olyan mint valami katonai tábor.

Pétervár, október 13. Az a bizonytalanság és zavar, amelyben a kormány most van, hamarosan veszélyes lehet, ha csak rövidesen olyan ember nem jut Oroszország trónjára, aki tudja, mit akar. Az udvarnál általános a vélemény, hogy erősebb akaratu emberre van szükség, mint a cár. Rebesgetik, hogy **Miklós cár lemond** és **Nikolajevics Miklós nagyherceg** veszi át a regensséget.

Aradi vasutasok gyűlése.

(A központi szövetség tervezete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A m. kir. államvasutak alkalmazottai most találják legalkalmasabbnak az időt, hogy régóta hangoztatott követeléseiket a kormány elé terjesszék. Ennek a kormányának kereskedelmi minisztere, **Kossuth Ferenc** még ellenzéki vezér korában nemcsak ellismerte a követelések jogosságát, hanem teljes támogatását is ígérte kívánásaik megvalósítása érdekében.

A vasutasoknak két nagy testülete: a Vasúti és Hajózási Club és a Vasutasok Országos Szövetsége ugy a szolgálati rendtartást, mint az illetmények rendezését felőrlő terjedelmes tervezeteket dolgoztak ki, amelyek közül a klubét most tárgyalja a Máv. igazgatósága, míg a központi szövetség munkáját még csak most küldte megvitatás és véleményezés végett a vidéki kerületi szövetségeknek.

A szövetség aradi kerülete ma este hét órakor **Bene Gyula** elnökle alatt tartott ülésén tárgyalta le a központi szövetség tervezetét. **Bene** elnök ismertetése után többen hozzászóltak a tervezetnek ugy a szolgálati rendtartásra, mint az illetményrendezésre vonatkozó részéhez, amelyeket, mindenben kielégítőeknek és a vasutasok érdekeinek megfelelőeknek találtak.

A kerületi szövetség már a napokban megküldi az országos szövetségnek a tervezetre vonatkozó észrevételeit, mert az országos szövetség e hó 28-ig le akarja tárgyalni a javaslatot, amelyet aztán **Kossuth Ferenc** kereskedelmi miniszter elé terjeszt. Ezt a tervezetet azután a minisztérium nagyobb szaknácskozás elé viszi, amelynek Máv. igazgatókból, üzletvezetők, a vasutas szövetség kiküldötteiből és egyéb szakférflakból álló tagjai véglegesen meg fogják állapítani nemcsak az államvasutak, hanem gőz és villanyerőre berendezett összes üzemek alkalmazottai számára készülő törvénytervezetét.

A novemberi esküdtek.

(Sorsolás a törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Az aradi törvényszéken ma sorsolták ki a november havi esküdszéki ciklus tagjait. Eddig három ügy vár az esküdtekre, de valószínű, hogy az ügyek száma időközben fel fog szaporodni. Az új esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek:

Olár Jusztin szövetségi igazgató,
Gedeon János vaskereskedő,
Hoffmann Sándor kereskedő,
Fischer Lipót malomtulajdonos,
Fényes Dezső igazgató,
Immer Henrik szobafestő,
Iritz József szatócs,
Färber Lajos kereskedő,
Inokai Tóth Lajos szabó-mester,
Frank Ló ruhakereskedő,
Faragó Gyula haszonbérő,
Szabó Albert kereskedő,
Szathmáry Gyula ügyvéd,

Sugár József szabó,
Stern Miksa magánhivatalnok,
Schäffer Richárd géplakatos,
Schmarda Márton kereskedő,
Ditrichstein Bernát pénztárnok,
Reisinger Sándor építész,
H. y József borkereskedő,
Pöitzl Miksa kávé,
Pick Ernő kereskedő,
Prodanovits Döme háztulajdonos,
Tagányi Sándor ügyvéd,
Fischer Jenő dr. ügyvéd,
Somló Ármán dr. ügyvéd,
Bánhidv Antal br. földbírtokos,
Salay Arnold dr. ügyvéd,
Tolnai János dr. ügyvéd.

Pótesküdték:

Hack Frigyes,
Kosmínszky Lipót,
Itj. Kállay Nándor,
Dobró Pál,
Deresiye Gyula,
Hoffmann Antal,
Funkelstein József,
Schäffer József,
Taksás Mihály,
Schönfeld János.

Az esküdtek kisorsolását eszközöz bizottságban **Bittó József** elnökölt, a kir. ügyészséget pedig **Kovács József** alügyész képviselte. A ciklus november hó 5-én kezdődik.

Nyomdászok sztrájkja Aradon.

A munka utolsó napja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

A mai napon egy nevezetes bérharc sorsa dőlt el. Az aradi betűszedők és egyéb nyomdai munkások, a kik a nyomdatulajdonosokkal a munkabérek új árszabályára nézve nem tudtak megállapodásra jutni, hétfőn előreláthatóan sztrájkba fognak állani. Az ügynek előzményei ezek:

Körülbelül egy hónapja történt, — hogy a betűszedők és nyomdászok országos szakszervezete tizenöt tagu bizottságot küldött ki, hogy az a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségével igyekezzék békés uton megállapítani a vidéki nyomdák munkabéreinek új, egységes árszabályát. A nyomdatulajdonosok testülete a maga részéről készséggel állott rá a tárgyalásokra, s szintén tizenöt tagu bizottságot küldött ki.

Hosszabb tárgyalások után a közös bizottságnak sikerült megegyezésre jutni és az új árszabályt megteremteni. A magyarországi betűszedők ez évi kongresszusa ezt az árszabályt elfogadta. A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének közgyűlése, noha az árszabálynak fölemelt munkabérei a nyomdatulajdonosokra súlyos megterhelést jelentettek, az árszabályt szintén, egyhangulag magáévá tette.

Ilyesformán az árszabály életbeléptetésének akadálya nem volt, s azt az ország nagy részében érvényre is juttatták.

Aradon azonban a nyomdászok szervezete ezt az árszabályt nem fogadta el és külön követeléseket állapított meg, kijelentvén, hogy a mennyiben a nyomdatulajdonosok azt nem teljesítik, kimondják a sztrájkot.

A kérdésnek ma volt a döntő napja. Az országos nyomdász-szakszervezet kiküldöttei: **Peidl Gyula**, a „Typographia”

szekesztője és *Rottenstein* Mór Aradra jöttek, hogy a munkaadók és a munkások között békés megegyezést közvetítsenek. Ma délután folytak a tárgyalások az összes aradi nyomdatulajdonosok, az aradi szedők szakszervezetének végrehajtó bizottsága és a központi kiküldöttek részvételével.

A békés megegyezés *nem sikerült*. A nyomdatulajdonosok kijelentették, hogy az árszabályon felül, a mely magában is jelentékeny összeggel szaporítja a nyomdák kiadását, nem tehetnek további béremelést. A szedők szintén nem akartak engedni álláspontjukból.

Ennélfogva előrelátható, hogy hétfőn Aradon, az összes nyomdákban kitör a sztrájk.

HIREK.

Asszonyok, előre!

Arad, október 13.

A budapesti feministák egyesülete tegnap óta vendégül látja a feminizmusnak két lelkes harcosát. Az egyik vendég *Carrie Chapman-Catt* asszony, aki egyenesen New-Yorkból jött Budapestre, hogy hirdesse a feminizmus ígét. A másik hölgy, aki a doktorátust is megszerezte, amsterdami asszony: *dr. Aletta H. Jakobs*.

A két külföldi asszony tegnap este érdekes előadást tartott a feminizmusról. Az előadást díszes és előkelő közönség hallgatta végig. Ott volt többek között *Barabás Béla* is.

Barabás Béla megjelenése az előadáson azt jelenti, hogy ő nemcsak szavakban hirdeti a nők egyenjogúsítását, hanem élénk érdeklődéssel kíséri a mozgalmnak minden fázisát. Az aradiaknak még emlékezetében lehet az az érdekes kijelentés, amelyet *Barabás Béla* tett az aradi szociáldemokrata párt küldöttsége előtt, amely kérdést intézett hozzá, hogy hivat-e az általános titkos választói jognak. *Barabás* ekkor nemcsak az általános választói jog mellett nyilatkozott, hanem tovább is ment, kijelentvén, hogy hivat még a nők választói jogosultságának is.

Egyelőre kevesen vannak a közéletben szerepetvivő férfiak között, akik egy nézetten vannak *Barabással*, de azért vannak, akik figyelemmel kísérik a nők egyenjogúsításáért folytatott harcot és jóakarattal szemlélik a küzdelmet, amely előbb-utóbb bizonyára szép eredményt fog elérni.

A mozgalom nem kicsinyledő. Az asszony az életnek minden ágazatában előre tör. Erejét, tudását veszi mérkőzésre a férfi erejével, tudásával szemben. A dal, amely szólt az ő bűvös tekintetéről, a holdsugárból font hódolatnak minden fajtája a múlté ma már s a küzdő asszonyok ezernyi légioja sikerült viccenek rakározta. Lelekesedése ma már nem terem a bibliai Eszterek számára, akik mosolygásukkal hódítottak, se a *Cleopatrák* számára, akik ölelésükkel győztek le győztes férfi-harcosokat. Asszony ideáljuk ma már az a nő, aki egy sorban viaskodik a férfival és ha kell, érti a bombavetést úgy, mint a

férfi. A rabszolgának kérése ez, aki ura előtt kardvetéssel bizonyítja jussát a szabadsághoz.

Az a két lelkes amerikai asszony, aki most Budapesten hódít a nők szavazati joga mellett, bizonyosságai, hogy szónoklásuk, meggyőző érveik egyénértékűek a férfiszónokok kiválóságaival.

— *Vasúti menetrend mellékletünk*. Mal számmal együtt az Arad városát érintő vonalokról összeállított vasut-menetrendet, amely október 1-től van érvényben, lapunk előfizetőinek ingyen küldjük meg.

— *Polónyi dolgozik*. Budapest-ről táviratozzák: *Polónyi Géza* igazságügyminiszter ma déli 12 órára magához kéréte a jogi szaklapok szerkesztőit, akikkel közölte, hogy legközelebb a polgári perrendtartás tervezetének és a bírószervezetről szóló törvény megalkotását fogja megkezdeni, s azonkívül az ügyvédi rendtartás és az ügyvédi nyugdíj kérdésében is állást foglal.

— *Új főispán*. A király *Fábrý Sándor* dr. t. Békésvármegye főispánját — mint a hivatalos lap mai száma jelenti — állásában való megmaradása mellett, Hódmezővásárhely város ideiglenes főispánjává nevezte ki.

— *A törvényhatósági tisztújítások*. Budapest-ről táviratozzák: A közigazgatási bíróság ma tartott ülésében két nagyfontosságú határozatot hozott. A határozatokra Hajdúvármegye alispán-választása és az ujvidéki főügyész-választás szolgáltattak alkalmat. Hajdúvármegye ugyanis rendkívüli közgyűlésen töltötte be az alispáni széket és ezért a választást megfőlebbezték. A közigazgatási bíróság ma *Wlassics Gyula* elnöklésével tartott ülésében *Nagy János* bíró előadása alapján elutasította a felebbezést és kimondta, hogy a *rendkívüli* közgyűlésen eszközölt választásnak ugyanaz az érvénye van, mintha *rendes* közgyűlésen történt volna a választás. Az ujvidéki főügyészválasztást azért felebbezték meg, mert a polgármester elnökölt a választást megejtő közgyűlésen. A közigazgatási bíróság megsemmisítette a választást azzal az indoklással, hogy a *polgármesternek nincs joga főispáni jogokat gyakorolni*.

— *A fővárosi péksztrájk*. Budapesti tudósítónk táviratozza: A sütőmunkások sztrájkja változatlanul tart és eddig semmiféle közeledés nem történt. Hétfőn délelőtt tíz órakor lesz a békétárgyalás, amelynek eredménye elé nem nagy reménnyel néznek a harcoló ellenfelek. Budapest székváros tanácsa a következő megállapodásra jutott a katonai sütődékekkel: 1. A főváros megbízott közgei adják át a lisztet és veszik át a kenyeret a katonai sütődéktől. 2. A sütődék egyforma, 1600 gramm tésztából turgonya nélkül készített kenyeret tartoznak sütni. 3. A kenyér árát a főváros állapítja meg és az a jelenlegi árakat meg nem haladhatja. 4. A sütődék kenyérsütésre ötös és hatos számú lisztet kapnak földolgozásra. 5. A főváros bejelenti a katonai hatóságnak igazolvánnyal ellátott megbízottait. 6. A sütődék a fővárosnak számolnak el készítményeikkel. Kimondta még a tanács, hogy első sorban a közintézeteket látja el kenyérrel, azonkívül *Melly Béla* tanácsnok a központi vásárcsarnok igazgatósága útján főlhívja a vidéki árusokat, hogy nagyobb mennyiségben hozzanak a fővárosba kenyeret. A tanácsülés alatt érkezett *Kossuth Ferenc* leírata, amelyben tudatja a főváros közönségével,

hogy a tanács fölterjesztése következtében a sütőiparra nézve a vasárnapi munkaszünetet fölfüggesztette. A katonaság sütődéit egy két napig nem kell igénybe venni, mert még elég a kenyérgészlet. A közös hadseregbeli sütődék 14.000, a honvédség sütődéi 6000 kilogramm kenyeret képesek naponként sütni.

Későbbi távirat jelenti: Több mester teljesítette a munkások követeléseit, úgy hogy több nagy műhelyben főszakadás nélkül folyt a munka és sok kávéházban ma már sütemény is volt. Azt hiszik, hogy a hétfői békéltetési tárgyalás eredményre fog vezetni.

— *Véres összeütközés*. Budapest-ről táviratozzák: Ma délután Erzsébetfalván összeütközött két villamos kocsi. Az összeütközés úgy történt, hogy az egyik kocsi, amelynek elromlott a gépezete, hirtelen megállott, mire az utána haladó kocsi, amelynek vezetője nem vette észre a megállást, teljes erővel neki szaladt az előtte levő kocsinak. Az utasok közül 28 megsebesült, köztük négyen súlyosan, de egyik sem életveszélyesen. A két kocsi teljesen szétrogtalódott.

— *Magyar tanszék a belgrádi egyetemen*. Belgrád-ból táviratozzák: A vámháboru dacára nem lohadt le a magyarok iránti rokonszenv, amelynek oktatásbizonyítéka, hogy a belgrádi egyetemen legközelebb *tanszéket állítanak a magyar nyelv és irodalom számára*.

— *Bombaraktár a templomban*. Tifliszből táviratozzák: Két susai örmény templomban tartott kutatás alkalmával az oltár mögött 29 bombát, azonkívül nagyszámu fegyvert, töltényt, töröket és petroleumba áztatott forgácsosai megtöltött zsákokat találtak, a mely utóbbiak arra szolgáltak volna, hogy a templomot felgyujthassák. Más templomban 317 bombát találtak. Három lelkészt, valamint több templomi alkalmazottat letartóztattak.

— *Nagy rablás Tornyán*. Makóról táviratozzák: Tornyán az éjjel feltörték a szövetkezeti bankot és a falba erősített *Wertheim-szekrényt* kivitték a mezőre, ahol a pénzszekrényben levő 3000 korona készpénzt kirabolták, a 20000 korona értékű váltót pedig elégették. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— *Bod Elek megszökött*. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Csengery-utcai játékbárlang hőse tegnapelőtt megszökött. *Bod Elek* már lelepleztetése alkalmával kijelentette, hogy nem fél a büntetéstől, mert hiszen könnyen segíthet magán: egyszerűen megszököik. A napokban több lapban apróhirdetéseket tett közzé, a melyekben butorait kínálja eladásra. Csütörtökön délelőtt fölkereste *Farkas járásbíró*t és ügyének minden részlete után tudakozódott. Innen lakására hajtatott, megebédelt, majd hozzátartozói kíséretében a keleti pályaudvarra hajtatott és 2 óra 10 perckor a trieszti gyorsvonattal Monte-Carlo-ba utazott. Bod igen nagy podgyászt vitt magával; felesége és cselédje itt maradtak, de senkit sem engednek a lakásba.

Krecsányi Kálmán detektívőnök Bod szökéséről a következőket jelentette ki:

— Van tudomásom arról, hogy Bod megszökött, sőt arról is értesültem, hogy működése színterül Monte-Carlót választotta. Ez ellen tenni nem lehetett. Kihágásról lévén szó, sem előzetes letartóztatásba helyezni, sem üldözni nem lehet és így várni kell, míg visszajön. Akkor rátehetjük kezünket, de előbb nem, mert semmilyen állam sem adja őt ki kihágás miatt.

Bodók Csengery-utcai lakásában órási rendetlenségben van minden. A másodszobában, ahol a káryajáték folyt, a butorok össze vannak tova, a székeket egymásra rakják és az egész lakás olyan benyomást gyakorol, mint a butortaktár volna. Bodó is nem sokára utazik férje után.

— **Új egyetemi tanár.** A király *Doleschall* Alfréd dr. törvényszéki bíró, budapesti tudományegyetemi magántanárnak az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta. *Doleschall* a sajtóban is jó nevet szerzett magának közjogi tanulmányaival.

— **Az Opre kura csodái.** Bámulatos eredményeket ér el *Opre Páter* dr. aradi ügyvéd izom-erő felépítő rendszerével. Nap-nap után hihetetlenül hangzó gyógyulási esetekről számolhatnánk be. Legújabbán *Beles Vazul* aradi gör. kel. esperes gyógyult meg az Opre kura által, a másik felgyógyult *Csobán Mihály* aradi százados. Az esperest általános elgyengülésből, a századost a talpán nagy fájdalmakat okozó hólyagbántalmakból gyógyította ki az Opre kura.

— **Üngyilkos sikkasztó.** Bécsből táviratozák: Nagy föltűnést kelt *Löffler János* malomügynök üngyilkossága. *Löffler*, aki több nagy malom képviselője volt a bécsi piacon, a marburgi gőzmalom kárára száz ezer koronát elshkaszott és mikor följelentést tettek ellene, egy bécsi szállóban fölakasztotta magát. *Löffler* nagy urt életet élt, pazarul berendezett lakást tartott és saját automobiljában járt. A bécsi törzsdén egyike volt a legtekintélyesebb üngyököknek, aki osztrák malmoknál kívül egy nagykanizsai malmot is képviselt és nincs kizárva, hogy ezt is megkárósította.

— **Panaszkodnak az ügyvédek.** A budapesti sével tartott választmányi ülésében megállapította annak az emlékiratnak szövegét, amelyet az elnökség úján az igazságügyminiszterhez fel fog terjeszteni. A felterjesztés első sorban kiemeli, hogy a magyar ügyvédi kar nem képes elfojtani azt a keserűséget, amely a kereseti viszonyok állanló rosszabbodása elkölti. Az ügyvédi kar túlzottulása ijesztő mérveket ölt. A megélhetés körülményei folytonosan nehezednek. Az ország igazságügyi kormányok idejében ismételen feltárta az ügyvédi kar sanyaru helyzetét, de eredmény nélkül. A felterjesztés sürgeti az ügyvédi rendtartás, az ügyvédi vizsga reformját, sürgeti a zugírászat megrendszabályozását és erkölcsi szempontból a kar megerősödését, önérzetének és függetlenségének emelését várja az ügyvédi nyugdíjintézet megalkotásától; ezzel 1885. óta négy országos ügyvédgyűlés egyhangulag kifejezett óhaja menne teljesedésbe. Az ügyvédi pálya kereseti viszonyainak javulását reméli azoktól a törvényhozási reformoktól, a melyek részben már előkészítési stádiumban vannak, de sajnos, megvalósulásuk igen soká várta magára. Ugy az általános közérdek, mint az ügyvédség szempontjából egyaránt szükségesnek és sürögőnek tartja a csődtörvénykezés reformjának és ennek keretében a csődön kívüli kényszer egyezségi intézmény törvényes szabályozásának kérdését.

— **Milliomos ifju és munkáslány.** New-Yorknak milliomos köreiből sokat beszélnék mostanában egy szerelmi históriáról, amelynek szereplői *Fairbanks* Frigyesnek, az Egyesült-Államok alelnökének fia és egy pittsburgi elek-

trotechnikuskának leánya, *Scott Elly*. Az ifju *Fairbanks*, akire több millió örökség vár, bele szeretett a villamos szerelő munkásnak a leányába és szüleinek beleegyezését kérte, hogy feleségül vehesse a szegény leányt. A *Fairbanks*-család elszörnyűködött és minden erejével meg akarta akadályozni a házasságot. Erre a szerelmes ifju megszöktette Pittsburgból *Scott Ellyt*, Steuenvillebe utazott vele s ott otthoz vezette. Az ifju pár Európába készül és a fiatal *Fairbanks* bizakodik benne, hogy atyja haragja majd csak megenyhül idővel.

— **A fajármos hid kijavítása.** Az aradi fahidak kijavítása céljából csütörtökön megtartott árlejtés eredményével ma foglalkozott a tanács és *Institúris Kálmán* polgármester indítványára elhatározta, hogy annak megvizsgálására valjon a mérnöki hivatal által a javítási célokra megállapított összeg feltétlenül szükséges-e szűkebbkörű bizottságot küld ki. A bizottság egyben meg fogja vizsgálni a csütörtöki árlejtés eredményét is és jelentést tesz a közgyűlésnek, hogy a legolcsóbb ajánlat olyan-e, amelyet a törvényhatóság elfogadhat. A bizottságban való részvételre *Varjassy Lajos* h. polgármester elnöklete alatt a következők kérték fel: *Darvas Lajos*, *Gyulay Rezső*, *Kotás Lajos*, *Müller Károly*, *Probst Mihály*, *Tabakovits Emil*, *Reisinger Sándor*.

— **Törvényszék Makón.** Makón a törvényszék visszaállítása iránt tudvalevőleg még a tavasszal megindult a mozgalom. Azonban *Polonyi Géza* igazságügyminiszter betegsége miatt még a kezdő lépéseket se tették meg. *Farkas József* makói polgármester most elérkezettnek találja az időt, hogy ezt az ügyet ismét fölleve-venesse. E végből megkeresést intézett *Justh*

képviselőjéhez az országgyűlési törzskönyv-nyiszternél Makó küldetésének fogadása iránt intézkedjék.

— **Az elnök nadrágszíja.** *Justh Gyula* elnökről a képviselőház tegnapi ülése alatt mulatságos történetet beszéltek el a folyosón. Az október 6-iki vértanú-ünnepen tudvalevőleg *Justh* vezette le a képviselőház küldetését Aradra. A Ház elnöke *Müller Lajos* volt országgyűlési képviselőnek és az aradi függődéségi párt elnökének házána! szállt meg. Az ünnep reggelén, mikor *Justh* diszmagyar-ját föl akarta venni, arra a megdöbentető fölfedezés-re jutottak, hogy *Justh* otthon, a pesti lakásán felejtette a diszmagyar nadrágának a szíjját.

No, volt erre rémület.

— **Hamar egy nadrágszíjjat?**

De hát nem lehetett sehol sem találni. Az ünnep kezdetének kitűzött ideje pedig rohamosan közeledett. Végül is a vendéglátó házigazdának, *Müller* nek támadt egy kitűnő ötlete. Hamarosan előkerített egy bőrtáskát, amelyből kihuzta a szíjját és rámerste a *Justh* termétre. Azután pedig az elnöki embonpointnek megfelelőleg lyukakat szurt a szíjjon. Így aztán elmehetett az elnök a vértanú ünnepére.

— **Tengeri hal Aradon.** Érdekes ajánlat érkezett ma Arad város tanácsához. Az ajánlattevő *Zimmer R.* budapesti hainagykereskedő, aki azt az ajánlatot teszi, hogy amennyiben engedélyt kap rá, hajlandó nagy mennyiségű tengeri halat Aradra szállítani és pofoz áron kimérni. Egy kiló tengeri hal ára csupán ötven fillér volna. Tekintve a jelenlegi husrágaságot, a tanács elhatározta, hogy komolyan fog foglalkozni az ügygel és e kérdés előzetes tanulmányozásával a gazdasági széket bízta meg.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvényszék telek- könyvi hivatalában az elmúlt héten a következő birtokváltásokat jegyezték föl: *Nagyszébeni föld- hitelintézet* eladja az aradi 6447. sz. tjkben felvett *Vécsey* utca 11a. sz. házat 18400 kor. ért özv. *Balázs Gáborné* szül. *Szathmáry Irénnek*. — *Ménich József* és neje eladják az aradi 2734. sz. tjkben felvett *Arad Gaj Magyar* utca 12. sz. házat 1100 kor. ért *Szelezsán Simon* és neje *Szalai Róza* nak. — *Bán István* tulajdonos ársai eladják az aradi 6595. sz. tjkben felvett szántót 600 kor. ért *Tóth Istvánnak*. — *Duschk Lajos* eladja az aradi 838. sz. tjkben felvett *Deák Ferenc* utca 15. sz. házból az öt megüli tő részt 4000 kor. ért özv. *Duschk Ferencné* *Lukács Etelkának*. — *Moyssa János* és neje eladják az aradi 6371. sz. tjkben felvett tehén utcai telket 1800 kor. ért *Illia Mária* nak. — Özv. *Sári Andrásné* *Fodor Anna* eladja az aradi 1894. sz. tjkben felvett *György* utca 25. sz. házat 3300 kor. ért *Ráky Ferencnek*. — *Biris Szanda* eladja az aradi 2096. sz. tjkben felvett *Illés* utca 92. sz. házból az öt illető fele részt 600 kor. ért *Biris Juonnak*.

— **A Grallert cég ékszerrel.** Híres és kitűnő gyártmányu acél-, ezüst- és arany zsebkártyák kaphatók a *Grallert* cégnél (Andrássy tér 22.) Ugyanitt, nagy választékban kaphatók ékszerek, briliánsok, ezüst evőkészletek 6—12 személyre. Külön helyiségben világhírű gyártmány látható. 2435

— **Új uridivat, kalap- és fehérnemű üzlet.** Aradon. *Adler Sándor* és *Adler Daniel* aradi kereskedők, akik közel 16 évig voltak Münz J. cég uridivat üzletében alkalmazva, a cégtől kilépve *Adler és Adler* cég alatt önálló uridivat, kalap és fehérnemű üzletet nyitnak október hó 25-én, az Andrássy téren, *Wojtek* és *Weisz* cég mellett. Nevezetesen kiváló szakértelmre kellő biztosíték arra, hogy az uridivat terén a legmesszebbmenő követelményeknek minden tekintetben megfeleljenek. Nagy súlyt fektetnek a legújabb és legdivatesabb árakra, hogy alapítandó üzletüket felvirágoztassák.

— **Szolid és divatos selyem- és bársony szövetek** gyermekeknek, vagy blansóknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunkban *Schweitzer & Co. Luzern* (Schweitz) vállalatát. 2479

— **Veszek tört aranyat.** Ezüstöt, gyémántot, briliántokat, gyöngyöket, a legmagasabb áráért, avagy új tárgyakra átcserelek. Nagy ékszer, ezüst, drágakő és finom genfi zsebkártyák. Nagy választék elsőrendű nehéz tűzezüstölt *Chima* ezüst ajándéktárgyak és evőkészletekben, egyedüli elárúsítása a világ legjobb ezüsttisztító szerének. Tisztelettel: *Weinberger Ferenc* Aradon, *Fischer Eliza* ota. Telefon 439. 2479

— **Szappanok, fogkefék és pipere** szerek legutányosabban *Wojtek és Weisz* nál. 112

Lótenyésztés és iparpártolás.

Egy kis összehasonlítás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Rágen tudott dolog, hogy például a katonaságnál a lónak hasonlíthatatlanul nagyobb értéke van, mint az embernek. A ló? Ah, a ló, az ló, mondják a katonaságnál. De ember, az csak ember. A lónak meg kell adni azt, ami a ló; az ember elégedjék meg azzal, amit kap. A lóval jól kell bánni, mert az finom, nemes és érzékeny állat; könnyen megsántul, megvakul vagy elvadul. Az emberrel büntetlenül lehet rosszul bánni; azt lehet rugni, ütöni, puskatással tesztálni, rövid vasra kötni és egyéb kedves nyájassággal is lehet traktálni. A lovat azonban kimérni kell, mert annak ára van.

Igy áll a dolog emberrel és lóval a katonaságnál. Föl is háborodtak már d-rekasan ezen polgári körökben fent és alant, de különösen a ló, ahol még azon az állásponton vannak legalább elvben, hogy az embernek mégis nagyobb értéke van, mint a lónak, vagy legalább

NIGA JÁNOS

műépítész irodája

ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 1. SZ.

(a városházzal szemben.)

Elfogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű

irodai munkálatot,

um. tervek, tervezetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetés, elszámolás, felülvizsgálat végzését.

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.

Vázlatterveket

díjmentesen küld

kellene, hogy úgy legyen emberi feifogás szerint. Hanem a gyakorlatban mégis másképpen áll a dolog. Cvikörökben is még a lónak több értéket tulajdonítanak, mint az embernek. Van olyan kispáza, aki nem hív orvost, ha a gyereke, vagy a felesége megbetegszik, de lelkendezve fut a lódoktorhoz, ha a lovának valami baja van. Lóápolásra, etetésre is többet áldoz, mint gyermekeinek táplálására, sőt önmagát sem ápolja jobban, mint a lovát. Ez tudnillik gazdasági feifogás. Meglehetősen régi, megszokott, ha nem is egészen emberies.

De a művelt és félművelt osztályokban is többre becsülik a lovat az embernél. Már említeni sem merjük, hogy ami a lóversenyviszonyokat illeti, ebben a tekintetben a lónak az emberenynél hasonlíthatatlanul több becsé van. Azért emlíjük a féltékenység egy nemével, mert már nagyon is sokszor felbántogattuk. De bizonyos, hogy a lóért már emberélet is esett áldozatul a lóversenyen, hogy a becsületet ne is említsük, amely érték sokkal sürűbben esik áldozatul a lónak, mint az emberélet. Ne is beszéljünk a cikkely keretében a lóversenyekről, hanem inkább másról, ami az ember és lóanyag értékkülönbségét még világosabban, hogy ne mondjuk: még gyászosabban tünteti fel.

Wekerle Sándor miniszterelnök expozéjából két adatot ragadunk ki. Felsorolta, hogy mennyit áldoz a kormány állami pénzből, tehát közpályonból ipari és kereskedelmi célokra és mennyit állami lótenyésztésre. Csak mérsékelt örvendezéssel vesszük tudomásul, hogy az ipari és kereskedelmi célokra szánt összeg körülbelül másfél millióval lett nagyobb 1907-ben, mint amilyen volt 1906-ban; az állami lótenyésztésre szánt összeg is nagyobb lett, de csak 394 070 koronával. Azonban az állami lótenyésztésben is közölt Barabás Béla. Összevetve Barabás Béla az, ha a számcsoportokat összehasonlítjuk. Az ipari és kereskedelmi célokra szánt összeg:

1906-ban volt	2 431 850
1907-ben	3 968 470
Több lett	1,536 620
Állami lótenyésztésre szánt összeg:	
1906-ban	6 574 870
1907-ben	6 968 940
Több lett	394 070

Lám, ilyen nagy az értékkülönbség ember és ló között. Majdnem kétszer annyit szán a kormányzat lótenyésztési célokra, mint az ipar és kereskedelem föllendítésére. Pedig most az a jelszó s kellett volna, hogy jelszó legyen a multban is, az ipar és kereskedelem felkarolása és ápolása. Nem állítjuk ezzel azt, hogy az állami lótenyésztés nem elsőrendű gazdasági érdeke ennek az országnak. S oktalanság volna kívánni, hogy az állam ejtse el, vagy szállítsa le a lótenyésztést. Am áldozzon az állam lótenyésztésre, ha kell, ugyanannyit, mint eddig, ha kell, többet. De az ipar és kereskedelem nem kevésbé fontos mint a lótenyésztés s legalább annyi áldozatot érdemelne. Különösen most van égető szükség erre az áldozatra, a mikor a pauperizmus egyre terjed és növekszik és pedig abban az arányban, amelyben az ipar és kereskedelem pang. Azonban az állam is kimutatta, hogy ember és ló között értékelés dolgában mily nagy különbség van a ló előnyére és az ember rovására. Ez pedig legalább is olyan arányban szomorú és gyászos dolog, amilyen arányban oktalanság.

VÁROS ÉS MEGYE

Arad — szeptemberben.

Intitőrés Kálmán polgármester az októberi közgyűlés elé a következő jelentést terjesztte be: 1906. évi szeptember havi jelentésemet van szerencsém következőkben előterjeszteni: A közegészségi állapot az előző havihoz képest keveset változott. A betegülések szaporodtak ugyan, de a halálozás csökkent. Az összes halálozás 18 mal volt kevesebb, mint augusztus hónapban. A heveny fertőző kórfarmák — a *hagymásas lár* *kórtelével* — cikkely számban jelentkeztek. A trachomás betegek száma volt augusztus hó végén 11. Ehalt összesen 110 egyén, 51 férfi, 59 nő.

Baleset következtében meghalt 3, öngyilkosság eljött 5, halva született 5. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000: 21.1. A megyei közkórházban 639 egyén, az izraeliták kórházában 6. A népesedési viszonyok kielégítőek. A születési arány emelkedett.

Élve született 148 gyermek. A születések évi aránya 1000: 82.9. Házasság kötött 47. A személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavar nem volt. A 49 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesel kinyomoztatott.

A bejelentési hivatalnál bejelentett 2563 beköltözés és 1650 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 1 egyén.

Tűz 2 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem élt.

A katonai ügyek szabályszerűen vezettek. Tartózkodásra és távozásra, jelenkezett 169 közös hadseregbeli és 99 honvéd tartalékos. Utóállított 21 helybéli illetőségű hadköteles. Önként besoroztatott 8.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó összesen 42278 kor., hrdmentességi díj 70 kor., jog és bélyegilleték 8409 kor. 41 fill., községi adó 10802 kor. 40 fill., utadó 1460 kor. 44 fill., átirási díj 3481 kor. 78 fill., iparkamarai díj 60 kor. 09 fill., idegen közdó 4608 kor. 28 fill.

Az állami pénztár bevétel volt 135716 kor. 12 fill., kiadása volt 131571 kor. 08 fill., maradványa 4145 kor. 04 fillér.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 13

Amerika ¼ magasabb. Kínát és vételkedv jó. Elkelt 60.000 métermaza 10 fillérrel magasabb áron. Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.31—7.32
Áprilisi buza 1907-re	7.55—7.56
Rozs 1907. áprilisa	6.65—6.66
Zab 1907. áprilisa	7.15—7.16
Új tengeri 1907-re	5.20—5.21

Zárlat 3 órakor:

Buza októberre	7.34—7.35
Áprilisi buza 1907-re	7.8—7.59
Rozs 1907. áprilisa	6.67—6.68
Zab 1907. áprilisa	7.16—7.17
Új tengeri 1907-re	5.21—5.22

Zárlat 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	675.50
Magyar hitelrészvény	812.75
Magyar jelzálog hitelbank	517.—
Rima-Murányi vasmű részvény	578.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 13. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 120—122 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 125—128 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

IDEGENEK ARADON.

— Október 13 —

Fehér Kereszt szálloda. Brunofsky Pál mérnök Budapest. — Bauer N. építész Budapest. — Koblinger István magánhivatalnok Budapest. — Fűredi Imre utazó Budapest. — Vécsey Ferenc zeneművész Budapest. — Vécsey Lajos magánzó és neje Budapest. — Gerő Lajos utazó Budapest. — Gonda Lajos utazó Bécs. — Vlesch Ignác utazó Bécs. — Hegedűs Márton építész Szeged. — Nagy Antal eszperes Nagyvárad. — Simen Antal róm kath plébános Nagyvárad. — Mogyorósi Ferenc gazdasági Mezőtur. — Kelemen József szőlőbirtokos Eger. — Mencer Henrik kereskedő Déva. — Kurt Endre malomtulajdonos Zombor. — Megyaszi Bertalan igazgató Szeged. — Rózsa Andor kereskedő Turkeve. — Magyar József építészvállalkozó Ócsanád. — Kiss Ferenc magánzó R. Gladna. — Sere Rikárd utazó Bécs. — Császár József gazdálkodó Makó. — Megyeri István lókereskedő Debrecen. — Német Sándor kiabirtokos Szolnok. — Grünwald Arnold utazó Bécs. — Vasváry Endre építészeti hivatalnok Budapest. — Fernbach Károly kereskedő Bécs. — Lauffer Samu utazó Bécs. — Petkovics Mihály kereskedő Nagyvárad.

Központi szálloda. Holländer Samu birtokos Csermő. — Dancs László körjegyző Dubest. — Nagy-zombori Szabó Mátyas magánzó Zombor. — Reich Gyula könyveő Ternova. — Kornis Béla dr. ügyvéd Szeged. — Marcel Zoltán kereskedő Szeged. — Klein Ferenc kereskedő Budapest. — Polák Sándor kereskedő Budapest. — Fritz Vilmos kereskedő Bécs. — Altsädter I. L. kereskedő Budapest. — Halász Ferenc kereskedő Budapest. — Radó Salamon kereskedő Budapest. — Latinák Márton kereskedő Bécs. — Fischer Robert gyáros Genf. — Mézáros Béla dr. ezredorvos Eger. — Uaterländer Lajos százados Szeged. — Kaiser József utazó Bécs. — Grünwald Sándor utazó Bécs. — Pallai József utazó Bécs.

Pannonia szálloda. Stiene János m. hivatalnok Déva. — Buday Zsigmond jegyző Nadab. — Zakara Andras földbirtokos Békéscsaba. — Botyanszky J. Pannónia szálloda. — Muresan János földbirtokos Békéscsaba. — Popescu Adam ügyvédjelölt Nadab. — Atlasz David kereskedő Vinga. — Popescu Miklós gazdasági Nadab. — Braun Bernát utazó Makó.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi október hó 14 én:

Bérletsszűnet.

Bérletsszűnet.

Délután 3¼ órakor, fél helyárrakkal:

A gyöngyélet.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Monezy Roon. Fordította: Molnár Ferenc. Zenéjét összeállította: Békési Ferenc. A dalok verses szövegét írta: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

D'Ombellesné Bácsné.	Joseph, inas	Faludi K.
Solange Körössy Juci.	Brochard	Várnai Jenő.
Lili Molnár I.	Daumel	Beregi S.
Flechoisné Zalai Margit.	Bourrache	Mariházi M.
Georgette Zsigmondi A.	Mufflot	Szathmári A.
D'Ombelles Deli Lajos.	Trimballe	Kulcsár L.

Közdete délután 3 és fél órakor.

B) bérlet.

B) bérlet.

Este 7¼ órakor, rendes helyárrakkal:

A gerolsteini nagyhercegnő.

Vig operette 4 felvonásban. Irták: Meilhac és Halévy. Fordította: Balos Károly és Erdődy Béla. Zenéjét szerző: Offenbach Jakab.

S Z E M É L Y E K:

Iren hercegnő Kaposy J.	Gröck báró	Kulcsár L.
Paul herceg Zalai Margit.	Nepomuk	Várnai Jenő.
Puck báró Borbély S.	Vanda	Zsigmondi A.
Bum-bum Szathmári A.	Fric, köztitész	Faludi K.

Közdete este 7 és fél órakor.

HACK ENDRE

okleveles építész és építő-mester

műszaki irodája ARAD, Kápolna-utca 4. szám.

Angol öltöny szöveteket

A kizárólagos posztó gyári raktárban
35% megtakarítással
árusitunk.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17.
Fiuk részére maradékok kaphatók.

CSARNOK.

A kis hadnagy esete.

Írta: Vécseiné-Jankovits Lujza.

Zsoldosné kis kék szalonjában, ahol csupa csipke és selyem volt minden, vidám zongoraszó, illatos tea és pikáns sandwich élvezése közben tárgyalták le az asszonyok a kis Kereszties hadnagy esetét.

A vöröshajú őrnagyné vitte többnyire a szót, mint legkompetensebb, lévén az ő ura a helyőrség zászlóaljparancsnoka.

Az idős asszonyka, jelenleg a közfgye-lem tárgya, bizonyos névvel és költői lendülettel beszélt, mint a vérbeli művész, ki akkor csillogtatja tehetségét leginkább, ha műértő közönség előtt játszik.

— Még most sem tudom felfogni, hogyan történhetett, — mondta nekiperült arccal. — Ugy kell lenni, hogy az a szerencsétlen fiú teljesen elvesztette az eszét és a helyett, hogy kirántotta volna a kardját és ott üti, vágja támadóját, ahol éri, türte, hogy a brüölös bolto- legények csúfítágyék a sötét kapuközben. Ke- gyetlenül elverték, aztán kilökték az utcára, hogy lebukott és orrán, száján elindult a vér. A sapkája lerepült a fejéről; azt úgy dobta utána, durva szidalmak és drasztikus élcek ki- sértésében...

Az esetet egész részletességében az uram- tól tudom, a ki a vizsgálatot vezeti. Nagyon sajnálja szegényt, de aligha segíthet rajta: a botrány nagyon is nyilvános volt.

És mi lesz most vele?

— Lefokozzák. Elveszik a kardját, melyet méltatlanság hordott, letépi róla a csillagot, melyet meggyalázni engedett és mint közka- tona fog újra szolgálni, ki tudja meddig?

— Ha ugyan egy ólóngolyóval véget nem vet az egész komédiának, — sóhajtott a házi- asszony.

Neki is volt két szép, sok reményre joga- sító fia. És egy anya sohasem tudhatja, mire virrad.

— Hát azt cselekedné a legokosabban — mondta Sturman őrnagyné. — Borzasztó is le- het egy olyan elkényeztetett gyereknek, akit a társaság tenyerén hordozott eddig, a megválto- zott viszonyokba beletalálása magát.

— Szegény fiú, igazán kár érte! — saj- nálkozott a kis Szűts főhadnagyné is, kinek hangjából kiérzett, hogy nem annyira az em- bert, mint inkább a garnizon legszebb, legvi- dámabb tisztjének elvesztését fájlatja, akivel élvezet volt mulatni. Senki olyan szépen nem táncolt és korcsolyázott mint ő. Nyáron a lawatennis-pártiknak ő volt az éltető lelke és minden mulatságnak, kirándulásnak a rende- zését csak rá kellett bízni, a siker akkor már biztos volt. És most mindennek vége szakadt egy ostoba kaland miatt. Igazán bosszantó!...

— Különb ez előrelátható volt — mon- da némi elégtétel hangján az őrnagy. — Az uram többször figyelmeztette őt, hogy hagyjon békét annak az asszonynak. Ne kompromittálja magát azzal, hogy órákhosszat álldogál a pudli mellett és lökdösti magát mindenféle népe- séggel, akik a boliba ki- és bejárnak. De a had- nagy urral nem lehetett beszélni. Szorgalmasan eljárógatott a „Kék csillag”-hoz, legtöbbször per- sze olyankor, mikor a tulajdonos és férj üzleti ügyekben távol volt. Ezt Kereszties mindig pon- tosan megtudta egy kis árva leánykától, akit az

asszony kegyelemből tartott. Ő volt a postillon d'amour. De a gazdának is lehetett besugó, kik felkötötték benne a zöldszemű szörnyete- get. Ő aztán a maga módja szerint elégtételt is vett háza becsületének megsértésén: egy este, amikor már mindenki aludt a házban, három boltolegény a legmarkosabbak közül felgyű- rözött garra várta a sötét kapualjában a gya- nutlan lovagra, ki gondatlanul fűtűrészve jött a boldog pásztorórától...

— És az asszony?

— A „Kék csillagné”, ahogyan a szép Kon- dornét általában nevezik, bizonyára mi sem sajtott szerelmesének szomorú sorsáról, olyan gyorsan végeztek vele.

— Már az igaz, hogy gyönyörű szép as- szony. Eppen olyan fajta, aki könnyen elcsa- varhatja a fiatal, tüzesvérű tisztcsékek fáját. Kíváncsi a termele... A bőre, mint a bab... A haja csillog, mint az olvasztott arany, hosszú pillája, szürke szemének örvényébe pedig könny nyen leszállhat az a férfi, aki mélyen bele- néz...

— Tessék! Az írónő! — törték ki hangos kacajba Sarlayné fölött, mert ezt a dicsím- nuszó zengedezte, kiről köz tudomású volt, hogy „Melanis” álnév alatt nagyon csinos tár- cákat írogat az előkelő fővárosi lapokba.

— Már, kár, hogyan gunyolódok is — tolt félre idegességben egy diszkós könyvet, melyben éppen lapozott — az egyszer elvitáztatlan, hogy Kereszties nagyon szép és mi asszonyok, akik tudják a férfiaknak nem sok kell, hogy...

— Pszt! Aligassatok! Tei jön... figyel- meztette a társaságot a háziasszony. Az ajtó leomló plüsfüggönyének keretében csakugyan megjelent Tárnoky Teca sugár alakja. Ugy tetszett, mintha előbbre akarna jönni, de a hi- telen beállott csend megsejtette vele, hogy ki- ről folytatott a beszéd és ajkának egy leírha- tatlanul megvető kifejezése elárulta, hogy mit tart az egész dolozról.

A másik pillanatban már hátrafordította a fejét és kedveskedve szólt ott hűséges kísérő- jéhez:

— Mit is mondott az előbb Merényi? Me- lyik a kedves nótája?

— Istenem, hát ilyen hamar elfelejtette? Teca egy pillanatig gondolkozva nézett maga elé...

— Majd én segítségére jövök az emléke- zőtehetségének — mondta halkan a fiatal ember.

(Folytatás következik.)

NAPIREND.

Október 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Magyaror- szág Nagyasszonya. — Protestáns naptár: Kallinik. — Görög-keleti naptár (október 1.): Bódog. — A nap két óra 17 perckor, nyugszik 5 óra 14 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Arad- ra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő idő- járás várható: Változás nem várható, később enyhe.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelő- lá- tózata (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Ödön délelőtt 8—9. Dr. Rosen- baum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Október 14. Vecsey Ferenc hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt). — A galsai iparosifjúság táne- mulatsága (Fischer-vendéglő).

Október 20—21. Aradi lövészgyűlés. — Október 21. Az aradhegyaljai szállósgazdák egyesü- letének rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Gazda- sági-egyesület).

Október 24. Aradvármegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Október 28. A Weitzer János gép, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.)

NYILTTER.*

Ne vásároljanak selymet,

mielőtt a mi jótállással szelid, csodálatosan szép fekete, fehér és színes újdonságainkról min- tát nem kérnek. 3774

Különlegesség: Selyemszövetek meny- asszonyi bál, látogató és utcai ruhára, blous- ra, bélesre stb. méterenkint 1 kor. 15 fillértől 18 koromáig.

Mi direct magánfeleknek adunk el és a kivá- lasztott selyemszövetet vám- és portómentesen a lakásra szállítjuk.

Schweizer & Co, Luzern U. 52. Schweiz.

Selyemkelme kivétel. — Kir. udv. száll.

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájviz-pasztill- fogorvos láli és fogpóra.

Aseptol szájviz-pasztillálk 1 doboz 2 kor., fogpor 50 fillér. Kaphatók gyógyszerárakban, droguériákban és illatszertárakban.

Központi Irtakár: Dr. Dembitz „fog- és szájápolá- szerek laboratoriuma” Budapest, Kerepesi-ut 10.

Aradon: Földes Kelemen gyágytárban. 3638 Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Kneffel Károly és Fia

Vaskereskedés — Szénosztálya

Arad, Andrassy-tér 14. sz. Telefon 139. sz.

Ajánlunk kitünő minőségű, magas hő- foku, szagtalan és rendkívül tüztartó

Porosz kösznet
takarék-tűzhely részére.

Porosz köszén tüzelés jelentékenyen

olcsóbb mint a tűzifa,

Állandóan nagy készlet

Zsilvölgyi Salon fűtő köszén,

Porosz légszesz pirszen Porosz
dió pirszen

elősmert legjobb minőségekben.

Minden iparvállalat részére

2526

Kovács köszén

magyar és ostrai bányákból.

Száraz, darabos, jól égetett

Bük-faszén

háztartások részére vasaláshoz.

Hazaszállítás saját kocsijainkkal, díjtalan, de félnap időt kérünk.

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

2012

Hölgyeket érdekli!

hogyan partiban
megvettm egy nagy-
monnyiségű
árúkészletet.

Remek, bélelt szövet és Plüss függönyök,
agyterítők, zongora és cimbalom takarék
és drapériák. Legfinomabb lizsének meg-
felelő ruhakelmék, flanellek. Jó mosó bar-
chetek stb, még sok más cikkekkel is.
Ezeket nagyon olcsó árban árusítom.

Nádler Lajos

női és férfi divatruháza a megyeházzal szemben,
Aradon, Andrassy-tér 20. sz.

A következő
ujdonságok
érkeztek
KERPEL IZSÓ
80,000 kötetes
kölcsonkönyvtárába:

Zöldi: Egy primadonna kázassága, Sienkiewicz: A szerető rabja, Farkas: A csanádi parasztlány, Virág: A trón bolondja, Krudy: A podolói kísértet, Thruston K. C.: Calicote képviselő, L. Ambrose: Lángész és öröklet, Tölggyi: Miért vagyunk a földön? Burton: A holládai eset, Porodovska: Noémilért, R. E.: A félmilliomos asszony, Vajda: Próza, Goncsarov: Oblomov, France A.: Ludláb királyné, Goncourt: Demaitly Károly, Tschenehoff: A szerelemről, Fergusson: A bérkocsi titka, Wilde Oskár: Dr. Profundus, Csikváry: A hivatalhumor, Wolfner: A szociális musz története, Dodel: Mozes-e vagy Darwin.

Németben: Wolzogen: Der Topf der Danaiden, Ein aufrechter Edelmann, Der Herr in den grossen Siefeln, Die sieben Stiftsräulein, Willy: Mina, Schubert: Aschenbrödel, London: Arme Mädchen, Frenssen: Hilgenlotz Primer F.: Die Erde bebte, Franzos L. K.: Der Pejsz, Koehler H.: Ein idealer Mann, Kollermann: Yester und Li. G. utler: Das Händchen der Marquise, Die goldene Kette, der Bakchis, Noack V.: Was ein Berliner Musikant erlebte, Berlins, Wegener: Im steinernen Meer, Barsch: Von einem der auszog, Truh: In Schum. Oswald: Märessen in Berlin, Hefe Zobeltitz: Das Lebens Enge, Mennel A.: Buchholzens in der Schweiz, Heaton: Um eines Haars Breite, Harland: Eine ertauchte Frau, Georgy: Die Pötsche, Lehne: Einsamkeit, Schwabe: Bieb' jung mit e Seele, Hillern: Ein Arzt der Seele, Mize Biedenbachs Erlebnisse, Stigebauer: Aus freudlosem Hause, továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsönkönyv havi 1 kor. 20 fill., vagy kötelezve fizetve 8 fillér.

Videki bérlek

Is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba
is meglepő szép
ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenként 14 fillér.

Legujabbak: Lányi: Egy str, Heidelberg: A von roue dala, Muezi, Morana C.: Narsida, Heidelberg: Cserebogár, Herblay: Bohémszeretem, Lehar: Schaukelied, Baisirenen-Walzer, leancvici: Orosz keringő, Szombati: Nem nyomja a fejemet a bu, Fráter: Ott a hol a Mares vize, Táber: Elmegyek a templom mellett, Barna: Mádizsidó, Huszka: Darumadár főnn az ég-en, Marton: Madár Matyi, Zerkovitz: Berger Zsiga, Kato, Szivem szép Katája, Ascher: Koldusgróf, Lehar: A vig Özeveg.

Ujdonságok!

Levélpapírokból és képes levelező lapokból. Irópapírok.

40

aradi és aradmegyei új felvételi képes-Jevelezőlap jelent meg kiadásomban.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 335. sz.

3892

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVÍZ

A nagy hatású sokféle hasznosítással bírja; a pusztán gránitkikészítéssel lakod. Több példányt is könnyen bevált.

JÓKAI MÓR
ÖSSZES MUNKÁI
100 kötet
Nemzeti kiadás.

MŰVELTSÉG
KÖNYVTÁRA
KÉPES NAGY VILÁGTÖRTÉNET
GRÁTZ: ZSIDÓK TÖRTÉNETE
és más új nagyobb és kisebb munkák 1080. ártási kor. kaphatók. Teljes könyvtárakat egyletek részére előnyös feltétellel szállítunk.

Ingusz I. és fia
könyvkereskedése Aradon.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtő tőke az, amit a Scott-féle Emulsióért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógyeszkamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használja a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítői eljárás 80 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatáserevel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelelhetőleg sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „bátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással 75 fillér leveleltyeg beküldése ellenében mintáit bementve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Értesítés.

A közelő téli évad beálltával, tisztelettel értesitem a t. c. érdeklődő közönséget, hogy bál alkalmakra, hangversenyek tartására, lakodalmakra, táncestélyekre és más hasonló celokra, ugy a központi szálloda ujonnan átalakított és berendezett

diszterme,

mint az aradi ipartestület épületében levő

vigadó,

mely szintén saját bérletemet képezi

olcsó áron

lesz átengedve.

Értekezhetni a termék iránt kizárólag a Központi Szálloda irodájában lehet.

Teljes tisztelettel

Nagy Lajos,

szállodás.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1906. október 6-án.

ÜRESEDESBEN LEVO ÁLLÁSOK:

Aradi cipőáru üzlet részére szakképzett, ügyes segédet.

Videki vaskereskedés részére a román és német nyelvben jártas segédet.

Aradhegyaljai borsagykereskedés részére magyar-német levelezőt és könyvelőt.

Videki városba a rövid-, szövött-, norinbergi szakbéli nagykereskedésben jártas segédet.

Videkre a szövés- és rövidáru és rőfös szakmában jártas segédet, aki a kizárólag rendezést érti.

Aradi rövidáru nagykereskedés részére gyakorlott női alkalmazottat.

Videkre idősebb fűszerkereskedő segédet, a ki a magyar, német és román nyelvben jártas.

Videki vároba fűszer és csemegéüzlet részére mérlegképes keresztény könyvelőt, lehetőleg aki jártas a fűszerszakmában.

Videki mezővárosba fűszerüzlet részére fiatal segédet.

Délmagyarországi városba a magyar, német, román nyelvben jártas fűszerkereskedő segédet, aki a kizárólag rendezést is érti.

Videk rőfös- és rövidáru szakmabeli segédet, a ki a magyar és német nyelvben jártas.

Videkre a kész férfiruha elarusításában jártas segédet, aki a német és román nyelvet érti.

Videki kisebb városba kézműáru segédet, aki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Videki rövidáru üzlet részére a román vagy német nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

Több vidéki fűszer- és vegyesáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

Aradi kisebb fűszerüzlet részére románul tudó fiatal segédet.

ÁLLAST KERESOK:

Irodai gyakornokok állást keresnek.

Délutáni foglalkozásra idősebb, az irodai teendőkben és borszakmában jártas segéd.

Utazói vagy raktárnoki állást keres óvadékok nyújtható egyén.

Irodai teendőkben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

A fűszer és rőfös-áru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,
titkár.

Keppich Zsigmond,
elnök.

Megérkeztek az őszi újdonságok!

Brunner Béla

őri divat- és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruháztárát, hol mindenkor a legújabb Saison divat-különlegességek raktáron vannak.

Fa-, vászon- és bőr utazó-bőröndök nagy választékban!

Nagy választék francia és angol illatszer különlegességekben.

HAMERLI pécsi keztyű-gyár főraktára!

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 1807

A világon a legjobb és legbiztosabb

Patkányméreg

az özv. Weinberger Mórné fele!

Mindenki csak egyszer győződjön meg róla, hogy **Patkányméreg** csak ezen szer utánó hat. Egyszeri használat után annyira pusztít, hogy többé azon a helyen, ahol a pusztítás történt, soha tájára sem jön eger, vagy patkány. — Becses megrendelésüket úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek pontosan és azonnal szállítom. — **1 adag 1 kor., egy kiló 30 korona.** — Maradtam 2189 tisztelettel

Fried Ignáczné,

szül. Weinberger Hermina.

Arad, Halász-u. 9. (Domány-ház.)

Tanulóleányok**felvétetnek.**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nem csak a honi, hanem a helyi part is partoljuk.

Spanlang János

épület-, mű-lakatos és mérleg-készítő műhelye

Arad, Flórián-utca 66. szám, (saját házában.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe szakszerűen és kitűnő munkaerővel berendezett

épület-, mű-lakatos és mérleg-készítő műhelyét.

Elvállal minden a szakmájába vágó munkákat, u. m.: építetek felvételét, takaréktűzhelyek, kapuk, erkélyek, folyások, lépcsőzetek, sírkészletek, verandák, öntetők és színtáblák elkészítését modern minták és tisztes kivitelben. — Ugyanígy elvállalja mindennemű **Meldinger** féle kályhák és szívtitnyus kutak szerelését, továbbá

tizedes, százados és hidmérlegek elkészítését bármely nagyságban a legutányosabb árak mellett. Javítások mérsékelt árak mellett eszközöltenek. Minden munkáért kezesesség vállalatik. — Minden munka személyes felügyelettel alatt készül. — Kitűnő munka, pontos és szolid kiszolgálás.

A n. é. közönség szíves megbízásait kérve, kiváló tisztelettel 101

Spanlang János,

épület-, mű-lakatos és mérleg-készítő Flórián-utca 66. szám.

Tervez és költségvetés díjmentesen készíttetik.

Nagy választék a legmodernebb képkeretekben.

Legjobb villany Edison és Gaur-féle izzó lámpák

átlátszó 60 fill., homályos 70 fill.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű üveg, porcellán és lámpaárakban.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Becses pártfogásukért esedezem tisztelettel

RAUCH RAIMUND

üveg- és porcellán kereskedése ARAD, József főherceg-ut 9. (Japan kávéház mellett.) 2616

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás, ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldéssel raktár:

"NÁDOR"

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Arpad, Rhndy József, Kerebes Géza, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás özv., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és a ház drogeriájánál.

Győrön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.
Magy.-Pécsen: Mike József gyógyszerárakban.
Ó-Pécsen: Hokezin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Szilágyon: Feredy Ede gyógyszerárakban.

3758

Telefon 556.

Szliácsi első magyar agyag-kályhagyár

Gyári raktára és képvislete Aradon, Boros Béni-tér 15. sz. (Dengl-ház.)

Elvállal agyagkályhák és takaréktűzhelyek szállítását, minden kivételben, teljesen készen felállítva, ugyancsak gyorsan és szakszerűen eszközli kályhák és takaréktűzhelyek átrakását jutányos áron.

2169

Szilágyi és Társa.

Mész, csement, fedélcserép.

Mindennemű építkezési anyagok.

Értesítés!

2584

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **ARADON, a Bockó-utca 5. szám (közvetlen lóvasút állomás)** alatt legmodernebb stílusban épített és teljesen új és kényelmesen berendezett 21 vendégszobával bíró

Fekete sas szállodát

és díszes éttermet megnyitottam a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Egyben tájékoztatom bátorodom becses tudomására hozni, hogy naponta frissen csapolt kőbányai sör kapható. Minden pénteken halászlé. Kitűnő konyha. Kitűnő italok. A vendégszobák villanyvilágítással vannak ellátva s 1 kor. 60 fillérrel kezdve kaphatók.

Meg azt bátorodom közölni, hogy minden igyekezetem azon leendő, hogy mindenkori a t. vendégeim legnagyobb megelégedését kiérdemeljem miért is kérem szíves támogatásukat.

Páska Ignác,

Teljes tisztelettel! szállodás és vendéglős.

Nyiri**krumpli**

nagyban és kicsinyben legolcsóbban állandóan kapható

Söwy és Pollak

Cégnevel

2868

Karolina-u. 7.

Telefon 206.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Vass-szálloda épületben, a volt U. sz-féle

fodrász-üzletet

megvettem 2588

és ujonnan be-endeztem és kérem a nagy érdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Popovits József,

fodrász.

5849—1906. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Philipp Schäfers Nachfolger becsü. cég végrehajtónak, Bökenyi Jánosné szül. Kocsuba Anna aradi lakos végrehajtást, szenvedett elleni végrehajtási ügyben 412 kor. török kövétel és járulékal iránti végrehajtási ügyben a világsi kir. járásbíró területén levő, Arad-megyében lakó 1. a kovaszinczi 65 sz. tjkvból A. + 1. soroz. (90. 91.) hrsz. alatt felvett szőlőre 640 kor. és 2. ugyanezen sz. tjkvból A. + 1. sor. 6055. hrsz. alatt felvett szőlőre 86 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban Bökenyi Szerena aradi lakos kéredmes vevő veszélyére bánatpénznek elvesztése mellett az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi november hó 3-ik napján délután 9 órakor Kovaszincz községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 64 K. és 8 K. 60 fillérrel közt. pénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kérehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Világoson, 1906. évi szeptember hó 25-ik napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szarka,

kir. járásbíró.

2806

1902. orsz. gaud. kiállítás, Pórseny díj, I.-s arany érem. Legjobb rendszerű könyvkészítők
1902. budapesti kiállítás, Eger: I. díj, díszokl. és aranyérem.

Borsajtók

„Kossuth”, „Kisvillám”, „Bogyalja”, „Mabille” és „Aezelorsó”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legjobb Rákóczy rendszerű

kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

— FŐELŐNYE: —

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőszűzők és begyözők!

„Villám”

legjobb excentrifugális begyöző és szűzőgépek.

Szilágyi és Diskant

gépgyára

1923

Miskolcson.

1901. temesvári kiállítás, I.-s díj, díszokl. és aranyérem.

Arjegyák ingyen.

Ügyes segéd

az uri divat- és rövidáruszakmából, csak bevált erő, nőtlen, ki a magyar, német, esetleg a román nyelveket teljesen bírja, azonnali alkalmazást, vagy november 1-ére nálunk talál; az előbbi állások, ugyszinte a fizetési igények megjelölésével, esetleg az arczkép melléklésével ellátott ajánlatok intézendők

2608

Wolf és Fia céghez
Lugoson.

Kovács Soma és Társa

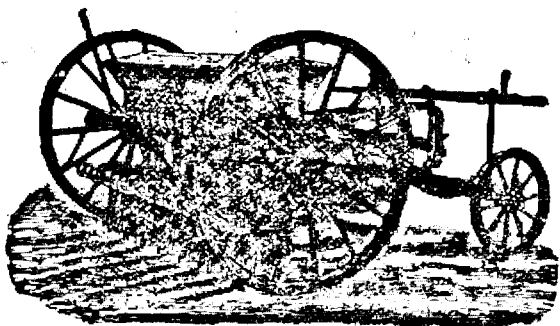
Arad, Neuman-palota.

gép, műszaki és pinczegazdászati eszközök gyári raktára.

1125

Kühne E. mosoni gazdasági gépgyár bizománya.

Alapítattott 1856.

Fecskendők.

Kutak

Eredeti Hungaria-drill és Mosoni-drill Vetőgépek, ekék, darálók, mormolók, répvágók, szecskavágók.

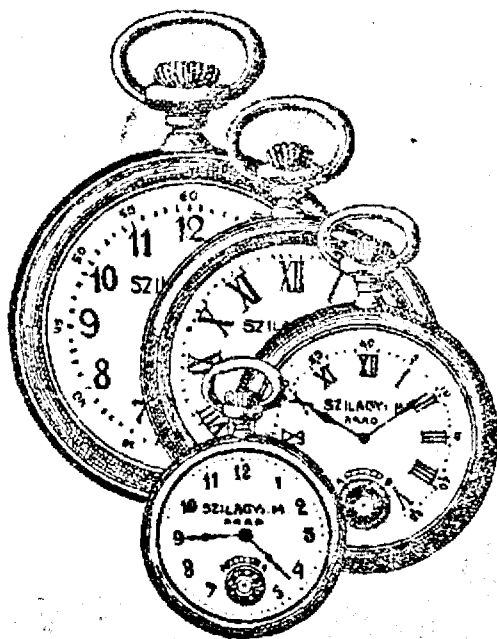
Borszivattyúk. — Tömlők.

Értéktőzsde.

A magyarországi nagy termés és a politikai helyzet állandósága következtében élénk értéktőzsdék várhatók, különösen pedig egyes értékpapírokra nézve, melyek rendkívüli emelkedő képességgel bírnak! Egy elismert és tekintélyes bankszakember szívesen ad szakszerű felvilágosításokat és utbaigazításokat csekély nyereség-részesedés ellenében, a speculációhoz szükséges fedezet 500 korona kötésenkint. Szíves megkeresések „Bankszakember” jelige alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába

Budapest, V. Méréleg-utca 12. intézendők.

3447

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb

és legolcsóbb

1945

óra-javító

műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. sz.

Raktáron mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

KORÉNY JÓZSEF

templom, cimer és
cimfestő műterme

Arad, Zrinyi-utca 1. szám,

(Takarékpénztár épület.)

Jutányos árak mellett készít bármely stílusban és kivitelben

templomfestést, cimereket, cimtáblákat,

valamint

2507

arczképeket

ugy fénykép mint természet után.

Jó házból való fiú tanulónak felvétetik.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadó uri lakások!

Petőfi utca 6. számú házban 1936. november hó 1-étől kiadó: földszinti lakás: 4 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiség, 1 emeleti lakás: 5 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségek. Bővebb felvilágosítást ad Cukor László faterkedő, Arad, Boros Benitér 11. sz. m. 2602

Glogovácson

a 493. számú ház, a melyben kényelmes üzlethelyiség van, teljes berendezéssel minden órában kiadó. Bővebbet ugyanott. 2597

Kiadó ház.

Lipót-utca 10/a, nagy kerttel november hó 1 sejére. Bővebbet özv. Gömör Józsefné urnónél Kovaszinczon. 2599

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel László könyv-, papir- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára, Aradon. 246

Jó családból való

2 flu azonnali belépésre mint tanoncz felvétetik Elek (Aradmegye) özv. Schwarcz Jakabné és Fiai vegyeskereskedő és bőraru üzletében. 2588

Okleveles nyelvtanítónő,

a ki még egy pár szabad órával rendelkezik, ajánlkozik francia nyelv tanítására. Czim Caorin Áron-utca 2. sz. I. em. 2578

Képes levelező lapokon

felvételek az aradi színészek és színésznőkről (Nyáray, Faludy Rontal) darabonként 20 fillérért kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Aradon, Weitzer János-utca. 235

A Weitzer János-u. 6.

számú ház, egyedül álló emeleti 8 szoba, hálófülke minden hozzátartozó ujonnan helyreállított lakás november 1-re kiadó. — Ugyanott egy üzlet lakással, vagy anélkül kiadó. Bővebbet a házmeisternél. 2576

Ugyes

felsőruha-varrónő ajánlkozik házakhoz helyben és v. dékre. Czim özv. Blatt Józsefné Török Ignácz utca 2 szám. 2488

Szabadság-tér 11.

szám alatt 1. s. emeleten egy csinosan butorozott külön bejáratú szoba azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 2604

Új ház eladó!

Arad, Szekeres-utca 4/a számú magánház eladó, mely áll 3 szoba, konyha, élelár, modern fürdőszobából, csukott folyosó, mosókonyha, kőzi és fapince vízvezetékkel berendezve, csinos kis kertcskével szabad kézből, könnyű feltételek mellett eladó. Tudakozódhatni Nagykörut áll. tanítóképző-intézet, Hajdu Béla háztulajdonos urnál. 2382

Irodai

esetleg üzleti alkalmazást keres november elsejére ügyes fiatal leány. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a kiadóhivatalba kér. 2607

Leiningen-utca

12. szám alatt egy jó menetű vendéglő táncsteremmel és kerthelyiséggel együtt elutazás miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2605.

Kerestetik

egy ügyes, idősebb szakácsnő, ki már több éven át ily minőségben volt alkalmazásban, az illetőnek a baromfi stb. kezelést nem kell elvégeznie. Bővebbet Martens Césárné urnónél Mezőhegyesen.

2 szoba

butor és konyha berendezés teljesén új elutazás miatt olcsón eladó. R daci-ut 28. 2617.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár 408
Arad-Temesvár.

Több ügyes

lapkihordó

felvétetik

a kiadóhivatalban.

Kilényi C. és Társá

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg-uton megnyit.

24 évig az aréna épületben volt üzletüket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

[Müller-házba]

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel KILENYI C. és TARSÁ a „Kék golyó”-hoz.

József főherceg-ut 11. 1489

Ház, birtok vétel és eladás,

terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téren

megbízásokat. 291

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. FLESC E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Fuzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük. 2486

Egy 3—4 szobából álló

ház

a belváros közelében

megvételre

kerestetik

Ajánlatokat „Magános ház” jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

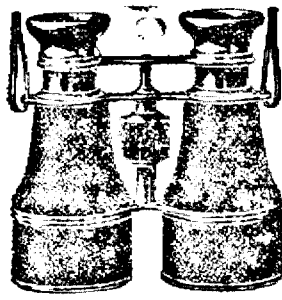
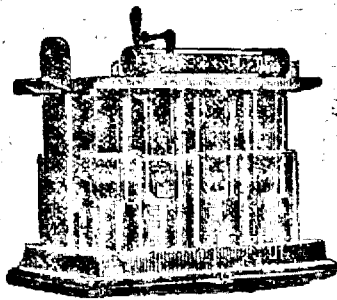
Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ!

UJ!

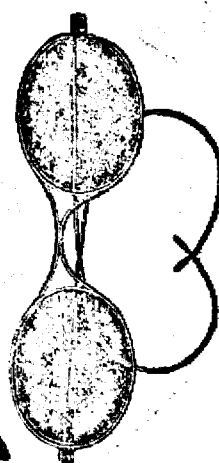
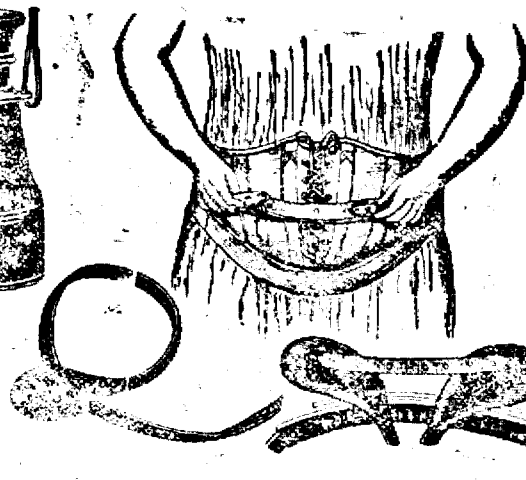
UJ!

UJ!

Andrássy-tér

22.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy Aradon, Andrássy-tér 22. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kútszerek, ugymint: sérv, haskötők, szuspensoriumok, valamint látsszerészeti cikkek, ugymint: színházi és tábori látszerek, mindennemű szemüvegek

nagy raktárát megnyitottam.

1871

Szíves pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgálja Deutsch Mihály.

Nagy raktár páris különlegességekben!

Nagy raktár párisi különlegességekben!

Van szerencsém értesíteni, hogy raktáramat

VALÓDI PERZSA

és

VALÓDI SMYRNA

szőnyegekkel kiegészítettem és az őszi idényre

különösen szép, régi válogatott áruval
rendelkezem.

Az árukat közvetlen forrásból szereztem be és így azon hely-
zetben vagyok, hogy azokat

kiválóan olcsó árban adhatom el.

Az áruk eredetét **vámokmányilag** igazolhatom.

Kérem nagybecsü megbizásukat. Teljes tisztelettel

2611

DOMÁN SÁNDOR

szőnyegháza

Arad, Szabadság-tér 2.